КУРСОВЕ

- **КУРСОВЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА СПЕЦИАЛИЗАНТИ**
- **КУРСОВЕ ЗА ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ И НЕМЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ**
- **ИНДИВИДУАЛНО ОБУЧЕНИЕ И ПРАКТИЧЕСКИ СЕМИНАРИ**

2026

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
Национален център
по обществено здраве и анализи

ИНФОРМАЦИЯ ЗА УЧАСТИЕ В КУРСОВЕТЕ НА НЦОЗА

Програмата на курсовете за следдипломно и продължаващо обучение е структурирана в три раздела:

- Курсове за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, а именно:

Обучението на специализанти, приети на места срещу заплащане, сключили договор за обучение, с база за обучение, различна от НЦОЗА, се осъществява по сила на сключен договор за провеждане на съответното обучение и подписано към него допълнително споразумение за всеки отделен случай. Съгласно чл. 41, ал.2 от Наредба 1/23.07.2019 се заплаща такса, за времето в което специализантът се обучава в НЦОЗА.

- **Курсове за продължаващо обучение на висши медицински и немедицински специалисти** (Курсовете са безплатни за специалисти от МЗ, РЗИ. Други специалисти могат да участват срещу заплащане.) Цената за участие на един участник е 30 лв. на ден. При ползване на апаратура и провеждане на анализи и изследвания по време на обучението, цената за един участник е 60 лв. на ден.
- **Курсове за индивидуално обучение и практически семинари.** (Курсовете са безплатни за специалисти от МЗ и РЗИ. Други специалисти могат да участват срещу заплащане.) Цената за участие на един участник е 30 лв. на ден. При ползване на апаратура и провеждане на анализи и изследвания по време на обучението, цената за един участник е 60 лв. на ден.

Курсове които са безплатни за всички участници – специално е посочено към всеки такъв курс в програмата.

Извънредно организирани курсове (извън посочените в тази програма) се остойностяват по предварително изготвена и съгласувана програма, съгласно заявката и в съответствие с ПМС №255/17.10.2012г, Приложение 1 към чл.29а.

Систематизирането на курсовете в програмата е въз основа на 4-цифров код, където първата цифра обозначава раздела, втората - дирекцията в НЦОЗА, която осъществява обучението, третата - отдела, в рамките на дирекцията и последната - поредността на курса в съответната категория.

- За участие в курсовете за следдипломно и продължаващо обучение в НЦОЗА за 2026 г. се подава заявка по приложения образец до Директора на НЦОЗА, с обозначаване на името и кода на курса и попълване на данни за специалиста.
- Заявки за участие в курсовете по Програмата се приемат в учебен отдел на НЦОЗА не по-късно от 15 дни преди датата за начало на курса, посочена в Програмата.
- След утвърждаване на документацията на курса, заявилите участие се уведомяват по електронен път или писмено.
- Заявилите участие в курса трябва да го потвърдят в тридневен срок от получаване на уведомяването.
- Непотвърдените в определения срок заявки се анулират.

- Заявки без посочен адрес за обратна връзка няма да бъдат разглеждани и ще се връщат на заявителя.

АДРЕС ЗА ЗАЯВКИ И ИНФОРМАЦИЯ:

1431 София, бул. "Акад. Иван Ев. Гешов" № 15 - НЦОЗА

тел.: (+ 359 2) 80 56 202; 80 56 286

e-mail: d.chavdarova@ncpha.government.bg

- Информация за курсовете: http://www.ncpha.government.bg
- След потвърждаване участието на заявителите на заявките, таксата за платено обучение се внася в касата на НЦОЗА или по банков път на банкова сметка:

УниКредит Булбанк АД - клон "Батенберг"

IBAN: BG96UNCR96603119995319

BIC: UNCRBGSF

При внасяне на сумата по банков път следва изрично да се посочат името на фирмата и имената на лицата за които се внася таксата.

- НЦОЗА може да осигури общежитие срещу заплащане при изрично посочване в заявката на заявилите и потвърждаване на заявката на телефона на общежитието най-късно 5 дни преди началото на курса.

Общежитието на НЦОЗА е на адрес:

1404 София, ул. "Златишки проход" № 46, бл. 31
(вход от ул. "Червена роза")
тел.: (02) 8595162

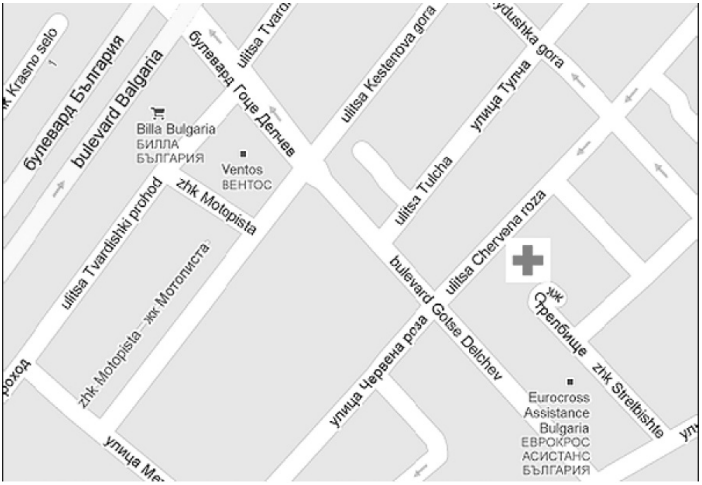

Съдържание

РАЗДЕЛ 1. КУРСОВЕ ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ

1.1.1.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „КОМУНАЛНА ХИГИЕНА“ МОДУЛ 6: ХИГИЕНА НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА, ЖИЛИЩНИТЕ И ОБЩЕСТВЕНИТЕ СГРАДИ..... **9**

1.1.3.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ “ХРАНЕНЕ И ДИЕТЕТИКА” МОДУЛ 5. ХРАНИТЕЛНА ЕПИДЕМИОЛОГИЯ И ХРАНИТЕЛНА ПОЛИТИКА..... **9**

1.1.4.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „ТОКСИКОЛОГИЯ“ МОДУЛ 1. ТОКСИКОЛОГИЯ – ПРЕДМЕТ, ЗАДАЧИ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ. ФАКТОРИ, ПОВЛИЯВАЩИ ТОКСИЧНИТЕ ЕФЕКТИ. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ТОКСИКОКИНЕТИКАТА. ПРИНЦИПИ НА ТОКСИКОДИНАМИКАТА. ВРЪЗКА ДОЗА-ОТГОВОР..... **10**

1.1.4.2. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „ТОКСИКОЛОГИЯ“ МОДУЛ 2. МОЛЕКУЛНИ МЕХАНИЗМИ НА ТОКСИЧНО ДЕЙСТВИЕ. ОРГАНОТРОПНО ДЕЙСТВИЕ. КОМБИНИРАНО ДЕЙСТВИЕ **10**

1.2.1.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 1. ОБЩА ЧАСТ. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ВОДИ, АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ, ПОЧВА И ОТПАДЪЦИ..... **11**

1.2.1.2. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 2. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ХИМИЧНИ ФАКТОРИ НА РАБОТНАТА СРЕДА, ПРАХОВ ФАКТОР НА РАБОТНАТА СРЕДА, ТОКСИКОЛОГИЯ **11**

1.2.1.3. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 3. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ПРОДУКТИ И СТОКИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА. СЕЛИЩНА СРЕДА. ХРАНИ. **11**

1.2.5.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ФИЗИКА“ МОДУЛ 1. ОБЩА ЧАСТ – РАЗДЕЛИ: ОБЩИ ВЪПРОСИ НА МЕДИЦИНСКАТА ФИЗИКА, ОБЩИ ВЪПРОСИ НА ХИГИЕНАТА, БИОФИЗИКА, ФИЗИЧНИ ОСНОВИ НА ИЗМЕРВАТЕЛНАТА ТЕХНИКА, МАТЕМАТИЧЕСКА СТАТИСТИКА. ОСНОВНИ ЗАКОНИ, ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО ПРИ ИЗМЕРВАНИЯТА, БАЗИ ДАННИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА И ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ОБЩИ ВЪПРОСИ НА МЕТОДОЛОГИЯТА ПРИ ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ ВЪРХУ ЧОВЕКА **12**

1.2.5.2. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „САНИТАРНО ИНЖЕНЕРСТВО“ МОДУЛ „ТРУДОВА МЕДИЦИНА“..... **13**

1.2.5.3. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „САНИТАРНО ИНЖЕНЕРСТВО“ МОДУЛ „ХИГИЕНА НА ХРАНЕНЕТО“..... **13**

1.6.3.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ "СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ"..... **13**

РАЗДЕЛ 2. КУРСОВЕ ЗА ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ НА ВИСШИ МЕДИЦИНСКИ И НЕМЕДИЦИНСКИ КАДРИ

2.1.1.1. ЖИЗНЕНА СРЕДА И ОЦЕНКА НА ЗДРАВНИЯ РИСК **15**

2.1.2.1. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА БЗР: ТЕЖЕСТ НА СВЪРЗАНИТЕ С ТРУДА ЗАБОЛЯВАНИЯ И УВРЕЖДАНИЯ. РЕГИСТРАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ЗАБОЛЯЕМОСТ В БЪЛГАРИЯ **15**

2.1.2.2. ОЦЕНКА И ПРЕВЕНЦИЯ НА ПСИХОСОЦИАЛНИТЕ И ЕРГОНОМИЧНИ РИСКОВИ ФАКТОРИ В ПРОЦЕСА НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ТРУДА **16**

2.1.3.1. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ В ХРАНЕНЕТО НА ДЕЦА **16**

2.2.1.1. АЗБЕСТ: НОВОСТИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО ЗА ЗАЩИТА НА РАБОТЕЩИТЕ ОТ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С АЗБЕСТОВА ЕКСПОЗИЦИЯ. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МЕТОДОЛОГИЯТА ЗА ИЗМЕРВАНЕ, АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА КОНЦЕНТРАЦИЯТА НА АЗБЕСТОВИ ВЛАКНА ВЪВ ВЪЗДУХА **17**

2.2.1.2. ПРАХ И ПРАХОВА ЕКСПОЗИЦИЯ. НОВОСТИ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА И МЕТОДОЛОГИЯТА ЗА ОЦЕНКА НА ПРАХОВАТА ЕКСПОЗИЦИЯ **17**

2.2.1.3. АЗБЕСТОВИ МАТЕРИАЛИ В СГРАДИ. СЪЗДАВАНЕ НА АЗБЕСТОВИ РЕГИСТРИ. ОЦЕНКА И МИНИМИЗИРАНЕ НА ЗДРАВНИЯ РИСК ОТ ПРОФЕСИОНАЛНА ЕКСПОЗИЦИЯ НА АЗБЕСТ **18**

2.2.1.4. СТРАТЕГИЯ, МЕТОДИ И УРЕДИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ЕКСПОЗИЦИЯ НА ТОКСИЧНИ ХИМИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ **18**

2.2.2.1. КОЗМЕТИЧНИ ПРОДУКТИ – ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО **19**

2.2.2.2. МАКРОНУТРИЕНТИ – ТЕРМИНИ И ДЕФИНИЦИИ. АНАЛИТИЧНИ МЕТОДИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МАКРОНУТРИЕНТИ В ХРАНИ..... **19**

2.2.2.3. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С БЕЗОПАСНОСТТА НА МАТЕРИАЛИТЕ И ПРЕДМЕТИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА КОНТАКТ С ХРАНИ **19**

2.2.3.1. МИКРОБИОЛОГИЧНИ МЕТОДИ, ПРИЛАГАНИ ПРИ ИЗПИТВАНЕТО НА ПИТЕЙНИ И БУТИЛИРАНИ ВОДИ..... **20**

2.2.4.1. ГЕНЕТИЧНО МОДИФИЦИРАНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОДУКТИ НА НОВИТЕ ГЕНОМНИ ТЕХНИКИ - НОВОСТИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И АНАЛИТИЧНИТЕ ПРАКТИКИ. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ - ГОДИШЕН СЕМИНАР НА ГМО ЛАБОРАТОРИИТЕ **20**

2.2.4.2. СЛЕДВАЩА ГЕНЕРАЦИЯ ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ЕКСПОЗИЦИЯ НА АЛЕРГЕНИ, ХИМИЧНИ И МИКРОБИОЛОГИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ **21**

2.2.4.3. ОСНОВИ НА НУТРИГЕНЕТИКАТА И НУТРИГЕНОМИКАТА. НАСОКИ НА ПРИЛОЖЕНИЕ **21**

2.2.5.1. ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА И РАБОТНАТА СРЕДА. ОБЩИ ПОНЯТИЯ ПО ИЗМЕРВАНЕ И ОЦЕНКА. ЗАПОЗНАВАНЕ С НОРМАТИВНИТЕ ДОКУМЕНТИ **22**

2.3.1.1. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ФАКТОРИТЕ НА РИСКА, ВОДЕЩИ ДО ВЪЗНИКВАНЕ НА

ХРОНИЧНИ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ В Р БЪЛГАРИЯ И ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ **22**

2.3.1.2. ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИТЕ МЕТОДИ И ПРИЛОЖЕНИЕТО ИМ В ПРОФИЛАКТИКАТА НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ **23**

2.3.1.3. АЛКОХОЛНАТА УПОТРЕБА КАТО ИНДИКАТОР ЗА ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ: ПРИОРИТИЗИРАНЕ НА ПОЛИТИКИ, ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ДОБРИ ПРАКТИКИ **24**

2.3.2.1. РАННО ДЕТСКО РАЗВИТИЕ - ОСОБЕНОСТИ, РАННО ОТКРИВАНЕ И ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРОБЛЕМИ И НАРУШЕНИЯ В РАЗВИТИЕТО **24**

2.3.2.3. ДОБРИ ПРАКТИКИ В ЗДРАВНИТЕ И ОБЩНОСТНИТЕ УСЛУГИ ЗА ПОДКРЕПА НА КЪРМЕНЕТО **25**

2.3.2.4. СИСТЕМНО ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ - ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ-ВТОРА ЧАСТ..... **25**

2.3.3.1. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО **26**

2.3.3.2. МЕТОДИКА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИЯ ПРОЦЕС **26**

2.3.3.3. КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ И ВЛИЯНИЕТО ИМ ВЪРХУ ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ **27**

2.3.3.4. ЗДРАВНИ КОМУНИКАЦИОННИ КАМПАНИИ - ОСНОВНИ ЕТАПИ ПРИ ПЛАНИРАНЕ И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ **28**

2.4.1.1. ОБУЧЕНИЕ НА ОБУЧИТЕЛИ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА ПЪРВИЧНАТА И ВТОРИЧНАТА СУИЦИДОПРЕВЕНЦИЯ В УЧИЛИЩАТА **28**

2.4.1.2. РАННО ДИАГНОСТИЦИРАНЕ, ИНТЕРВЕНЦИИ И ТЕРАПИЯ НА ТРЕВОЖНИ РАЗСТРОЙСТВА И ДЕПРЕСИЯ В ОБЩАТА ПРАКТИКА **29**

2.4.1.3. КОМУНИКАТИВНИ УМЕНИЯ. ИНТЕРВЮТО - ОСНОВЕН МЕТОД ЗА СЪБИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ **29**

2.4.1.4. НАСИЛИЕ И ЗДРАВЕ. ВИДОВЕ НАСИЛИЕ. СТРАТЕГИИ ЗА СПРАВЯНЕ С НЕГО **30**

2.4.1.5. ОБУЧЕНИЕ ЗА РАЗПОЗНАВАНЕ И ПРЕВЕНЦИЯ НА СИНДРОМ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ПРЕГАРЯНЕ **31**

2.4.1.6. ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА НАСИЛИЕТО НА РАБОТНОТО МЯСТО **31**

2.4.2.1. ОБУЧЕНИЕ ЗА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПРОГРАМИ ЗА ЛЕЧЕНИЕ С АГОНИСТИ И АГОНИСТИ-АНТАГОНИСТ НА ЛИЦА, ЗАВИСИМИ КЪМ ОПИОИДИ **32**

2.4.2.2. ОБУЧЕНИЕ ЗА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПРОГРАМИ ЗА ПСИХОСОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ **33**

2.4.2.3. ОБУЧЕНИЕ НА ЛИЦА С ЛИЧЕН ОПИТ В ОЗДРАВЯВАНЕТО ОТ ЗЛОУПОТРЕБАТА С НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ЧАСТ ОТ ПРОФЕСИЯ „СЪТРУДНИК, СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ” **34**

2.4.2.4. ОБУЧЕНИЕ НА ХОРА, КОИТО УЧАСТВАТ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДИТЕ ОТ УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА **34**

2.4.2.5. РАБОТА С ЕВРО ASI И ADAD2 ..... **35**

2.4.2.6. ОБУЧЕНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТ НА ПРЕВАНТИВНА ПРОГРАМА **36**

2.4.2.7. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ В ЗАВИСИМОСТИТЕ – ВЪВЕЖДАЩО ОБУЧЕНИЕ **36**

2.4.2.8. КУРИКУЛУМ (УЧЕБЕН ПЛАН) ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА **37**

2.4.2.9. ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА В УЧИЛИЩНА СРЕДА ЗА 5-7 КЛАС „КОДОВО ИМЕ ЖИВОТ“ **38**

2.4.2.10. ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА В УЧИЛИЩНА СРЕДА ЗА 8-11 КЛАС „ОТ ВРЪСТНИЦИ ЗА ВРЪСТНИЦИ“ **38**

2.4.2.11. СКРИНИНГ, РАННИ И КРАТКИ ИНТЕРВЕНЦИИ **39**

2.6.1.1. СИСТЕМИ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ **39**

2.6.1.2. ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ – УПРАВЛЕНИЕ НА БОЛНИЦА **40**

2.6.1.3. ЗДРАВНА ИКОНОМИКА - ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ АНАЛИЗИ В МЕНИДЖМЪНТА **40**

2.6.1.4. ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ – БЕНЧМАРКИНГ – ПОДХОДИ И МЕТОДИ ЗА СРАВНЯВАНЕ НА БОЛНИЦИТЕ **41**

2.6.1.5. ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ – ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО **42**

2.6.1.6. ИНОВАЦИИ И ИНВЕСТИЦИИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО **42**

2.6.1.7. ПРОЕКТ – РАЗРАБОТВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО **43**

2.6.1.8. КОДИРАНЕ НА ДИАГНОЗИ ПО МКБ 10 И КОДИРАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ В КСМП **44**

РАЗДЕЛ 3. ИНДИВИДУАЛНО ОБУЧЕНИЕ И ПРАКТИЧЕСКИ СЕМИНАРИ

3.1.4.1. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „ТОКСИКОЛОГИЯ“. МОДУЛИ 1 И 2 ..... **45**

3.1.4.2. ИНДИВИДУАЛНО ТЕОРЕТИЧНО ОБУЧЕНИЕ ПО МОДУЛ 5 И 6 ОТ УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ТОКСИКОЛОГИЯ“ **45**

3.2.1.1. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“. МОДУЛ 1. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ВОДИ, АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ, ПОЧВА И ОТПАДЪЦИ **46**

3.2.1.2. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 2. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ХИМИЧНИ ФАКТОРИ НА РАБОТНАТА СРЕДА, ПРАХОВ ФАКТОР НА РАБОТНАТА СРЕДА, ТОКСИКОЛОГИЯ **46**

3.2.1.3. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 3. РАЗДЕЛИ: ПРОДУКТИ И СТОКИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА; ХРАНИ **47**

3.2.1.4. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА АЗБЕСТ В ТЪРГОВСКИ И ПРИРОДНИ МАТЕРИАЛИ **47**

3.2.1.5. СТРАТЕГИЯ, МЕТОДИ И УРЕДИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ ПРИ ИЗМЕРВАНЕ И ОЦЕНКА НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ПРАХОВА ЕКСПОЗИЦИЯ **47**

3.2.1.6. МЕТОДИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СВОБОДЕН КРИСТАЛЕН СИЛИЦИЕВ ДИОКСИД В ПРАХ ОТ ВЪЗДУХА НА РАБОТНАТА СРЕДА **48**

3.2.1.7. ОЦЕНЯВАНЕ НА НЕОПРЕДЕЛЕНОСТТА ПРИ ИЗМЕРВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ПРАХОВА ЕКСПОЗИЦИЯ **48**

3.2.5.1. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „САНИТАРНО ИНЖЕНЕРСТВО“ ЧАСТИ „ЕЛЕКТРО“ и „В и К“; ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА (ОВОС). ОБЛАСТИ НА ПРОУЧВАНЕ. ЗНАЧИМОСТ. ОЦЕНКА; НАРЕДБА ЗА ОБХВАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРОЕКТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА Р. БЪЛГАРИЯ **49**

3.2.5.2. ПРИЛОЖЕНИЕ НА НАРЕДБА № 5/2010 Г. ЗА ИЗКУСТВЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ОПТИЧНИ ЛЪЧЕНИЯ **49**

3.2.5.3. ИЗМЕРВАНЕ И ОЦЕНКА НА ШУМ В ОКОЛНАТА СРЕДА. НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ **50**

3.2.5.4. МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ И ХИГИЕННА ОЦЕНКА НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИ ЛЪЧЕНИЯ. МОНИТОРИНГ ОТ РЗИ. ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ В ИНФОРМАЦИОННАТА СИСТЕМА НА ИЗТОЧНИЦИ НА ЕМП (ПРАКТИЧЕСКИ СЕМИНАР) **50**

3.2.5.5. ПРИЛОЖЕНИЕ НА НАРЕДБА № РД 07-5/2016 Г. ЗА МИНИМАЛНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВЕТО И БЕЗОПАСНОСТТА НА РАБОТЕЩИТЕ ПРИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ЕКСПОЗИЦИЯ НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИ ПОЛЕТА (начален курс)..... **51**

3.2.5.6. ЕЛЕКТРОННА СИСТЕМА ЗА СЪБИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИ ЛЪЧЕНИЯ, С ЦЕЛ УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА КОНТРОЛА НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНАТА ЕКСПОЗИЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО **51**

РАЗДЕЛ 1.
КУРСОВЕ ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ

1.1.1.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „КОМУНАЛНА ХИГИЕНА“ МОДУЛ 6: ХИГИЕНА НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА, ЖИЛИЩНИТЕ И ОБЩЕСТВЕНИТЕ СГРАДИ

Предназначение: за специализанти по специалността „Комунална хигиена“.

Анотация: модулът обхваща базови теоретични и практически познания по основни здравно-хигиенни въпроси, свързани с хигиената на селищната среда, основните източници и замърсители на населените места, комунален шум, хигиенни изисквания към жилищните и обществените сгради, микроклимат, болнична хигиена. Обучението включва практически въпроси, свързани с разчитане на шумова карта, регистриране на източниците на електромагнитни полета, анализ и интерпретация на резултатите.

Времетраене: 8 дни
Начало: 11 май 2026 г.
Брой курсисти: до 5
База за провеждане: Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, отдел „Околна среда и здравен риск“
Ръководител: гл. ас. д-р М. Сиджимов, дм
Отговорник: гл. експ. инж. В. Леонкева
Телефони за справки: (02) 80 56 330; (02) 80 56 362
e-mail: m.sidjimov@ncpha.government.bg

1.1.3.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ “ХРАНЕНЕ И ДИЕТЕТИКА” МОДУЛ 5. ХРАНИТЕЛНА ЕПИДЕМИОЛОГИЯ И ХРАНИТЕЛНА ПОЛИТИКА

Предназначение: за лекари-специализанти по “Хранене и диететика”.

Анотация: модулът е част от утвърдената програма за следдипломно обучение по медицинската специалност “Хранене и диететика”. Обучението включва съвременните аспекти на хранителната епидемиология, методологията за анализ и оценка на хранителен прием и хранителен статус на различни популационни и рискови групи от населението. Разглеждат се актуалните стратегически документи и политики в областта на храненето на европейско и национално ниво.

Времетраене: 8 дни
Начало: 15 април 2026 г.
Брой курсисти: 5-15
База за провеждане: Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, отдел “Храни и хранене”
Ръководител: проф. д-р В. Дулева, дм
Отговорник: гл.експ. З. Дунева
Телефони за справка: (02) 80 56 246; (02) 80 56 236
e-mail: v.duleva@ncpha.government.bg ; z.duneva@ncpha.government.bg

1.1.4.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „ТОКСИКОЛОГИЯ“ МОДУЛ 1. ТОКСИКОЛОГИЯ – ПРЕДМЕТ, ЗАДАЧИ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ. ФАКТОРИ, ПОВЛИЯВАЩИ ТОКСИЧНИТЕ ЕФЕКТИ. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ТОКСИКОКИНЕТИКАТА. ПРИНЦИПИ НА ТОКСИКОДИНАМИКАТА. ВРЪЗКА ДОЗА-ОТГОВОР.

Предназначение: за специализанти по специалността „Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии).

Анотация: в модула са включени: знания в областта на човешката анатомия, физиология, биохимия и генетика, които ще подпомогнат обучението по токсикология; основни понятия и принципи в токсикологията; токсикокинетика и токсикодинамика.

Времетраене: 10 дни
Начало: 09 февруари 2026 г.
Брой курсисти: 2
База за провеждане: Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, Отдел „Токсикология“
Ръководител: проф. Цв. Георгиева, дм
Отговорник: гл. експ. В. Георгиев
Телефони за справки: (02) 80 56 239; (02) 80 56 366
e-mail: tzv.georgieva@ncpha.government.bg; v.georgiev@ncpha.government.bg

1.1.4.2. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „ТОКСИКОЛОГИЯ“ МОДУЛ 2. МОЛЕКУЛНИ МЕХАНИЗМИ НА ТОКСИЧНО ДЕЙСТВИЕ. ОРГАНОТРОПНО ДЕЙСТВИЕ. КОМБИНИРАНО ДЕЙСТВИЕ.

Предназначение: за специализанти по специалността „Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии).
Анотация: в модула специализантите се запознават с молекулните механизми на токсично действие, ефектите върху различни органи и системи и видовете и механизмите на комбинираното действие на химичните вещества.

Времетраене: 10 дни
Начало: 11 май 2026 г.
Брой курсисти: 2
База за провеждане: Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, отдел „Токсикология“
Ръководител: проф. Цв. Георгиева, дм
Отговорник: експ. Ив. Гоцова
Телефони за справки: (02) 80 56 239; (02) 80 56 223
e-mail: tzv.georgieva@ncpha.government.bg; iv.gotzova@ncpha.government.bg

1.2.1.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 1. ОБЩА ЧАСТ. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ВОДИ, АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ, ПОЧВА И ОТПАДЪЦИ

Предназначение: за специализанти по „Медицинска санитарна химия“.

Анотация: в общата част ще бъдат засегнати основните проблеми на замърсяване на околната среда - здравни аспекти, основни методи и инструментални техники за химико – хигиенни изследвания. Специалната част ще включва оценка на елементите на околната среда – води, атмосферен въздух, почви, отпадъци съгласно утвърдената програма.

Времетраене: 14 дни
Начало: 19 януари 2026 г.
Брой курсисти: до 5
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“
Ръководители: доц. Р. Георгиева, дм и доц. В. Багдасарян, дб
Отговорник: гл. ас. С. Петрова, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 248; (02) 80 56 375
e-mail: r.georgieva@ncpha.government.bg ;
v.hristova@ncpha.government.bg

1.2.1.2. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 2. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ХИМИЧНИ ФАКТОРИ НА РАБОТНАТА СРЕДА, ПРАХОВ ФАКТОР НА РАБОТНАТА СРЕДА, ТОКСИКОЛОГИЯ

Предназначение: за специализанти по „Медицинска санитарна химия“.
Анотация: ще бъдат засегнати съвременни теоретични въпроси: химични фактори на работната среда и основни аспекти на изследванията на химичните фактори на работната среда; прах и прахова експозиция в работната среда; токсичност, връзка между физичните и химични свойства и токсичността на веществата, съгласно утвърдената програма.

Времетраене: 8 дни
Начало: 30 септември 2026 г.
Брой курсисти: до 5
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“
Ръководители: доц. Р. Георгиева, дм и доц. В. Багдасарян, дб
Отговорник: гл. ас. С. Петрова, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 248; (02) 80 56 375
e-mail: r.georgieva@ncpha.government.bg ;
v.hristova@ncpha.government.bg

1.2.1.3. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 3. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ПРОДУКТИ И СТОКИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА. СЕЛИЩНА СРЕДА. ХРАНИ.

Предназначение: за специализанти по „Медицинска санитарна химия“.

Анотация: модулът включва теоретична подготовка на специализантите по методи за анализ и законодателство в областта на продукти и стоки със значение за здравето на човека; приоритетни проблеми на селищната среда; състав и безопасност на храни, опаковки и други материали в контакт с хранителни продукти, законодателство - съгласно утвърдената програма.

Времетраене: 8 дни
Начало: 20 април 2026 г.
Брой курсисти: 1
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“
Ръководител: доц. Р. Георгиева, дм, доц. В. Павлова, дм
Отговорник: гл. експ. Милена Рачинска
Телефони за справки: (02) 80 56 248; (02) 80 56 386
e-mail: r.georgieva@ncpha.government.bg;
v.pavlova@ncpha.government.bg

1.2.5.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ФИЗИКА“ МОДУЛ 1. ОБЩА ЧАСТ – РАЗДЕЛИ: ОБЩИ ВЪПРОСИ НА МЕДИЦИНСКАТА ФИЗИКА, ОБЩИ ВЪПРОСИ НА ХИГИЕНАТА, БИОФИЗИКА, ФИЗИЧНИ ОСНОВИ НА ИЗМЕРВАТЕЛНАТА ТЕХНИКА, МАТЕМАТИЧЕСКА СТАТИСТИКА. ОСНОВНИ ЗАКОНИ, ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО ПРИ ИЗМЕРВАНИЯТА, БАЗИ ДАННИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА И ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ОБЩИ ВЪПРОСИ НА МЕТОДОЛОГИЯТА ПРИ ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ ВЪРХУ ЧОВЕКА

Предназначение: за специализанти по „Медицинска санитарна физика“.

Анотация: модулът включва теоретична и практическа подготовка на специализантите по медицинска физика, общи въпроси на хигиената, биофизика, физични основи на измервателната техника, математическа статистика; основни закони, осигуряване на качеството при измерванията, бази данни, необходими за оценка на риска и за управление на риска, общи въпроси на методологията при оценката на въздействието на физическите фактори върху човека, съгласно утвърдената програма.

Времетраене: 10 дни
Начало: 12 октомври 2026 г.
Брой курсисти: 1
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“, отдел „Физични фактори”
Ръководител: доц. М. Иванова, дм
Отговорник: гл. експ. В. Зарябова
Телефони за справки: (02) 80 56 220; (02) 80 56 249
e-mail: v.zaryabova@ncpha.government.bg

1.2.5.2. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „САНИТАРНО ИНЖЕНЕРСТВО“ МОДУЛ „ТРУДОВА МЕДИЦИНА“

Предназначение: за специалисти с придобита образователно-квалификационна степен „Магистър инженер“, „Магистър архитект”.

Анотация: модулът включва теоретична подготовка на специализантите свързана с основните понятия по осигуряване на здравето и безопасността при работа – оценка на риска, физични и химични фактори в работната среда, прах, ергономия и др., съгласно утвърдената програма.

Времетраене: 7 дни
Начало: 02 февруари 2026 г.
Брой курсисти: 3
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“, отдел „Физични фактори”
Ръководител: гл. експ. инж. П. Иванова
Отговорник: гл. експ. В. Зарябова
Телефони за справки: (02) 80 56 393; (02) 80 56 249
e-mail: v.zaryabova@ncpha.government.bg

1.2.5.3. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „САНИТАРНО ИНЖЕНЕРСТВО“ МОДУЛ „ХИГИЕНА НА ХРАНЕНЕТО “

Предназначение: за специализанти по специалността „Санитарно инженерство“.
Анотация: целта на модула е специализантите да получат познания в областта на храни и хранене. Ще бъдат засегнати теми във връзка със законодателство в областта на продукти и стоки със значение за здравето на човека, състав и безопасност на храни, законодателство, хигиена на заведенията за обществено хранене . Основи на предварителния и текущ контрол, норми за проектиране, обзавеждане и поддържане, съгласно утвърдената програма.

Времетраене: 2 дни
Начало: 09 март 2026 г.
Брой курсисти: 3
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“, отдел „Физични фактори”
Ръководител: гл. експ. инж. П. Иванова
Отговорник: гл. експ. В. Зарябова
Телефони за справки: (02) 80 56 393; (02) 80 56 249
e-mail: v.zaryabova@ncpha.government.bg

1.6.3.1. ОСНОВЕН КУРС ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ “СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ”

Предназначение: за специализанти по “Социална медицина и здравен мениджмънт”**.**
Анотация: целта на основния курс по „Социална медицина и здравен мениджмънт“ е специализантите да придобият теоретични познания и практически умения, необходими за компетентно разработване и решаване на управленските и организационните здравни и здравно-социални проблеми.
Основният курс се провежда по предварително одобрена учебна програма, или

самостоятелно, под ръководството на хабилитирано лице със специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“ в Националния център по обществено здраве и анализи.

След основния курс се очаква специализантът по Социална медицина и здравен мениджмънт да придобие знания и усвои научно-методичен инструментариум в следните области:

- здравно-политически анализи и оценки и на тази база вземане на необходимите решения;
- разработване или участване в проекти и програмни екипи, като проектен или програмен мениджър;
- консултиране по здравно-политически и обществено-здравни въпроси на органите на държавното управление;
- прилагане на количествени, епидемиологични и информационни методи, като консултант на клинични специалисти по изследвания и интервенционни мерки спрямо проблемни групи заболявания.

Курсът включва шест раздела: Основи на социалната медицина и общественото здравеопазване; Методи за оценка на общественото здраве; Организация и управление на здравеопазването; Профилактика и промоция на здраве; Икономика на здравеопазването, информатика в здравеопазването, медицинска етика; Подготовка и защита на Курсова работа.

Времетраене: 2 месеца
Начало: 03 февруари 2026 г.
Брой курсисти: групово до 10 човека, или индивидуално по заявка
База за провеждане: Дирекции „Класификационни системи, стандарти и иновации“ и „Промоция на здраве и превенция на болестите“
Ръководители: проф. д-р П. Салчев, дм и проф. д-р П. Димитров, дм
Отговорник: доц. д-р Н. Данова, дм
Телефон за справки: (02) 80 56 326
e-mail: n.danova@ncpha.government.bg

РАЗДЕЛ 2.
КУРСОВЕ ЗА ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ НА ВИСШИ МЕДИЦИНСКИ И НЕМЕДИЦИНСКИ КАДРИ

2.1.1.1. ЖИЗНЕНА СРЕДА И ОЦЕНКА НА ЗДРАВНИЯ РИСК

Предназначение: за лекари и специалисти от РЗИ, работещи по проблемите, свързани с жизнената среда, качеството на отделните й елементи (води, въздух, почви) и ангажирани с дейности по предварителен и текущ здравен контрол.
Анотация: ще се дискутират проблеми, свързани с най-често срещаните рискови фактори на жизнената среда, оценка на риска за здравето на населението, провеждането на превантивни дейности, подходи за здравна оценка в процедурите по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО).

Времетраене: 2 дни
Начало: 19 ноември 2026 г.
Брой курсисти: 15
База за провеждане: Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, Отдел ”Околна среда и здравен риск”
Ръководител: доц. д-р В. Камбурова, дм
Отговорник: гл.експ. инж. В. Леонкева
Телефони за справки: (02) 80 56 362; (02) 80 56 330
e-mail: v.leonkeva@ncpha.government.bg

2.1.2.1. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА БЗР: ТЕЖЕСТ НА СВЪРЗАНИТЕ С ТРУДА ЗАБОЛЯВАНИЯ И УВРЕЖДАНИЯ. РЕГИСТРАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ЗАБОЛЯЕМОСТ В БЪЛГАРИЯ

Предназначение: курсът е предназначен **з**а лекари и специалисти от СТМ, РЗИ, специализанти по трудова медицина, специалисти по БЗР.
Анотация: рискът за здравето и безопасността от редица професионални рискови фактори е недооценяван, което води до недостатъчни мерки за превенция. Социално значими заболявания (респираторни, сърдечно-съдови, онкологични и др.) могат да имат професионална етиология. През последните години познанията относно тежестта на свързаните с труда заболявания се увеличиха, което е база за актуализиране на мерките за превенция на професионалните рискове.

Времетраене: 2 дни
Начало: 23 март 2026 г.
Брой курсисти: 8
База за провеждане: Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, отдел „Здраве при работа“
Ръководител: гл. ас. д-р И. Тонева, дм
Отговорник: кл. лаб. Т. Цекова
Телефон за справки: (02) 80 56 234
e-mail: i.toneva@ncpha.government.bg

2.1.2.2. ОЦЕНКА И ПРЕВЕНЦИЯ НА ПСИХОСОЦИАЛНИТЕ И ЕРГОНОМИЧНИ РИСКОВИ ФАКТОРИ В ПРОЦЕСА НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ТРУДА

Предназначение: за лекари и специалисти от СТМ, РЗИ, специализанти по „Трудова медицина“, специалисти по БЗР.
Анотация: рискът за здравето и безопасността в процеса на дигитализация на труда е свързан с ергономични и психосоциални фактори на работната среда. Технологичните промени въвеждат разнообразни мобилни устройства в практиката. Това налага преразглеждане на определенията за работно място и работа с видеодисплей. Новите технологии повлияват както представата за работно място, така и организацията на работата и работното време. Пред работещите са поставени високи изисквания към квалификация и самостоятелност при изпълнение на работните задачи, което повишава нивото на стреса при работа. Нарастват изискванията и към познанията за организиране на работното място и работния процес извън помещенията на работодателя при дистанционна, вкл. платформена работа. Тези познания са ключови за създаване на безопасни и здравословни условия на труд при новите условия.

Времетраене: 2 дни
Начало: 16 ноември 2026 г.
Брой курсисти: 8-15
База за провеждане: Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, отдел „Здраве при работа“
Ръководител: ас. д-р Е. Маринова
Отговорник: кл. лаб. Т. Цекова
Телефон за справки: (02) 80 56 344
e-mail: e.marinova@ncpha.government.bg

2.1.3.1. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ В ХРАНЕНЕТО НА ДЕЦА

Предназначение: за лекари (педиатри, хранене и диететика и др.), специалисти от РЗИ
Анотация: курсът предоставя актуална информация и съвременни изисквания за хранене на кърмачета и малки деца, базирани на научни доказателства. Обучението включва теми като: значение на храненето през първите 1000 дни от живота на човека за растежа и развитието на децата; за физическото и интелектуално развитие; риска от хронични заболявания в по-късна възраст при неадекватно хранене; приоритетно насочени национални и международни политики за оптимално хранене.

Времетране: 2 дни
Начало: 22 октомври 2026 г.
Брой курсисти: 9-10
База за провеждане: Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, отдел “Храни и хранене”
Ръководител: доц. д-р Л. Рангелова, дм
Отговорник: гл. експ. З. Дунева
Телефони за справки: (02) 80 56 264; (02) 80 56 236
e-mail: l.rangelova@ncpha.government.bg;
z.duneva@ncpha.government.bg

2.2.1.1. АЗБЕСТ: НОВОСТИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО ЗА ЗАЩИТА НА РАБОТЕЩИТЕ ОТ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С АЗБЕСТОВА ЕКСПОЗИЦИЯ. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МЕТОДОЛОГИЯТА ЗА ИЗМЕРВАНЕ, АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА КОНЦЕНТРАЦИЯТА НА АЗБЕСТОВИ ВЛАКНА ВЪВ ВЪЗДУХА

Предназначение: за специалисти с висше техническо образование от СТМ, експерти в областта на трудовата медицина от РЗИ, инспектори от ОИТ, работодатели на фирми, работещи с или в контакт с азбестови материали при разрушаване, демонтаж, ремонт и поддръжка на строежи и др.

Анотация: ще се разгледа Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9/2006 г за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на азбест при работа, която транспонира изискванията на Директива 2023/2668 на ЕП и на Съвета от 22 ноември 2023 г. за изменение на Директива 2009/148/ЕО относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозиция на азбест по време на работа, с която се въвеждат нови гранични стойности за азбестова експозиция и нова методология за измерване и анализ на азбестовия прах във въздуха на работаната среда.

Времетраене: 1 ден
Начало: 20 март 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Химични фактори"
Ръководител: гл. експ. С. Димитрова, дм
Отговорник: гл. ас. Е. Мавродиева, дм
Телефони за справки:(02) 80 56 373
e-mail: sav.dimitrova@ncpha.government.bg

2.2.1.2. ПРАХ И ПРАХОВА ЕКСПОЗИЦИЯ. НОВОСТИ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА И МЕТОДОЛОГИЯТА ЗА ОЦЕНКА НА ПРАХОВАТА ЕКСПОЗИЦИЯ

Предназначение и изисквания: за химици, физици и инженери от специализирани лаборатории за контрол на елементите на условията на труд, лекари и специалисти с висше техническо образование от СТМ, инспектори от ОИТ и др., работещи в областта на здравето и безопасността при работа.

Анотация: ще се представят основни положения и новости в действащото законодателство (нормативни параметри и гранични стойности, препоръчителни подходи за проучване, анализ и оценка праховата професионална експозиция, изисквания към уредите и методите за вземане на проби от въздуха и лабораторен анализ на праховите проби).

Времетраене: 2 дни
Начало: 19 ноември 2026 г.
Брой курсисти: до 15
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Химични фактори"
Ръководител: гл. ас. Е. Мавродиева, дм
Отговорник: гл. експ. С. Димитрова, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 368, (02) 80 56 282
e-mail: e.mavrodieva@ncpha.government.bg

2.2.1.3. АЗБЕСТОВИ МАТЕРИАЛИ В СГРАДИ. СЪЗДАВАНЕ НА АЗБЕСТОВИ РЕГИСТРИ. ОЦЕНКА И МИНИМИЗИРАНЕ НА ЗДРАВНИЯ РИСК ОТ ПРОФЕСИОНАЛНА ЕКСПОЗИЦИЯ НА АЗБЕСТ

Предназначение: за специалисти с висше техническо образование от СТМ, експерти в областта на трудовата медицина от РЗИ, инспектори от ОИТ, работодатели на фирми, работещи с или в контакт с азбестови материали при разрушаване, демонтаж, ремонт и поддръжка на строежи и др.
Анотация: ще бъдат представени утвърдени в европейската практика специфични правила, подходи и средства за проучване, идентифициране и оценка на азбестови материали при планиране на ремонти, реновиране и разрушаване на строежи, свързани с отстраняване, обезопасяване или нарушаване на азбестовите материали (HSG 227), създаване на азбестови регистри и за вземане на проби от въздуха за минимизиране на здравния риск от професионална експозиция (HSG 248, Second edition). Обхванати са и съществуващите практики за безопасна работа, контрол и защитни средства за извършване на дейностите в съответствие с изискванията на и Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9/2006 г. на МТСП и МЗ.

Времетраене: 2 дни
Начало: 29 октомври 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Химични фактори"
Ръководител: гл. експ. С. Димитрова, дм
Отговорник: гл. ас. Е. Мавродиева, дм
Телефон за справки:(02) 80 56 373
e-mail: sav.dimitrova@ncpha.government.bg

2.2.1.4. СТРАТЕГИЯ, МЕТОДИ И УРЕДИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ЕКСПОЗИЦИЯ НА ТОКСИЧНИ ХИМИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ

Предназначение: за специалисти с висше образование от РЗИ и др. специализирани лаборатории за измерване на елементите на условията на труд.
Анотация: ще се представят изискванията към уредите и избора на методи за вземане на проби от въздуха на работната среда, транспорта и съхранението на взетите проби. В програмата са включени основни изисквания при анализа на взетите проби и оценката на професионалната експозиция.

Времетраене: 1 ден
Начало: 19 май 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Химични фактори"
Ръководител: гл. експ. М. Цонева
Отговорник: гл. експ. М. Цонева
Телефон за справки: (02) 80 56 311
e-mail: m.tzoneva@ncpha.government.bg

2.2.2.1. КОЗМЕТИЧНИ ПРОДУКТИ – ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Предназначение: за лекари и химици от РЗИ и контролни лаборатории, работещи по проблеми, свързани с козметични продукти.

Анотация: ще се разгледа Регламент (ЕО) № 1223/2009 г. относно козметичните продукти и някои изменения на приложенията към него. Ще бъдат обсъдени здравно-хигиенните аспекти при употребата на ултравиолетови (UV) филтри, използвани в козметичните продукти, съгласно изискванията на Наредба № 14/28.07.2014 г. на МЗ. Ще бъде отделено внимание на някои важни съставки, както и на осигуряването на микробиологичната и химична чистота на козметичните продукти. Включени са новости относно някои съставки в областта на козметиката.

Времетраене: 2 дни
Начало: 30 март 2026 г.
Брой курсисти: до 25
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“, отдел „Състав на храни и потребителски продукти“
Ръководител: доц. А. Тачев, дм
Отговорник: гл. ас. Св. Петрова, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 343; (02) 80 56 245; (02) 80 56 335
e-mail: a.tachev@ncpha.government.bg; s.chavdarova@ncpha.government.bg

2.2.2.2. МАКРОНУТРИЕНТИ – ТЕРМИНИ И ДЕФИНИЦИИ. АНАЛИТИЧНИ МЕТОДИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МАКРОНУТРИЕНТИ В ХРАНИ

Предназначение: за специалисти с висше образование от РЗИ и др. специалисти, работещи в областта на хранителните технологии и анализа на химичния състав на храните.

Анотация: целта на курса е да запознае участниците с актуалните термини, дефиниции и аналитични методи в областта на химичния състав на храните, да се демонстрират аналитични методи за определяне на макронутриенти в храни, както и да се дискутират някои трудности от аналитичната практика.

Времетраене: 2 дни
Начало: 09 март 2026 г.
Брой курсисти: до 25
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“, отдел „Състав на храни и потребителски продукти“
Ръководител: доц. Д. Гюрова, дм
Отговорник: гл. експ. С. Младенова
Телефони за справки: (02) 80 56 258; 02 80 56 329
e-mail:d.giurova@ncpha.government.bg;
s.mladenova@ncpha.government.bg

2.2.2.3. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С БЕЗОПАСНОСТТА НА МАТЕРИАЛИТЕ И ПРЕДМЕТИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА КОНТАКТ С ХРАНИ

Предназначение: за специалисти с висше образование от РЗИ, БАБХ, специалисти, работещи в областта на безопасността на храните или в производството на материали и опаковки, предназначени за контакт с храни.

Анотация: целта на обучението е запознаване със съвременните изисквания към материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, новости в законодателството и хигиенна оценка. Ще бъдат разгледани аналитични методи за определяне на специфична миграция на някои мономери от материали и предмети от пластмаса.

Времетраене: 2 дни
Начало: 19 март 2026 г.
Брой курсисти: до 20
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“, отдел „Състав на храни и потребителски продукти“
Ръководител: доц. В. Багдасарян, дб
Отговорник: гл. ас. Св. Петрова, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 375; (02) 80 56 245; (02) 80 56 335
e-mail: v.hristova@ncpha.government.bg
s.chavdarova@ncpha.government.bg

2.2.3.1. МИКРОБИОЛОГИЧНИ МЕТОДИ, ПРИЛАГАНИ ПРИ ИЗПИТВАНЕТО НА ПИТЕЙНИ И БУТИЛИРАНИ ВОДИ

Предназначение: за специалисти с висше образование от РЗИ и други специализирани лаборатории, извършващи микробиологични анализи на питейни и бутилирани води.
Анотация: ще бъдат обсъдени стандартизирани микробиологични методи, прилагани при изпитването на водни проби от водопровдни и бутилирани води.

Времетраене: 1 ден
Начало: 26 ноември 2026 г.
Брой курсисти: до 15
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности”, отдел „Микробиологични фактори”
Ръководител: доц. В. Георгиева, дм
Отговорник: гл. ас. д-р Й. Тачев, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 301; (02) 80 56 295
e-mail: v.georgieva@ncpha.government.bg

2.2.4.1. ГЕНЕТИЧНО МОДИФИЦИРАНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОДУКТИ НА НОВИТЕ ГЕНОМНИ ТЕХНИКИ - НОВОСТИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И АНАЛИТИЧНИТЕ ПРАКТИКИ. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ - ГОДИШЕН СЕМИНАР НА ГМО ЛАБОРАТОРИИТЕ

Предназначение: за експерти и аналитични специалисти, работещи в областта на контрола, безопасността и оценката на риска на ГМО от системата на МЗ, МЗХ и МОСВ и др., включително и националните референтни лаборатории.
Анотация: курсът цели да събере молекулярни биолози, химици, биолози, биотехнолози и други лабораторни специалисти и е организиран съгласно чл. 37/ Регламент (ЕС) 2017/625. Ще бъдат разгледани измененията в законодателството, нови документи, хармонизиране на подхода за представяне на резултатите, обсъждане на практически случаи от рутинната дейност на лабораториите. Курсът предоставя информация по новостите в българското и европейското

законодателства, относно опаковка, маркировка и етикитиране на продукти, излизащи на пазара, контрол, проследяване на генетично модифицирани организми (ГМО). Цели на контрола - разрешени и неразрешени ГМО. Вземане на проби от суровини и продукти в насипно състояние и от опаковани продукти. Методи за детекция, идентификация и количествено определяне. Система за качество в молекулярно-генетични лаборатории съгласно БДС EN ISO/IEC 17025:2018.

Времетраене: 1 ден
Начало: 19 ноември 2026 г.
Брой курсисти: 15 - 20
База за провеждане:Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Приложна геномика и ГМО"
Ръководител: проф. Цв. Георгиева, дм
Отговорник: Д. Христакиева
Телефони за справки: (02) 80 56 398; (02) 80 56 239; (02) 80 56 202
e-mail: tzv.georgieva@ncpha.government.bg

2.2.4.2. СЛЕДВАЩА ГЕНЕРАЦИЯ ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ЕКСПОЗИЦИЯ НА АЛЕРГЕНИ, ХИМИЧНИ И МИКРОБИОЛОГИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ

Предназначение: за медицински и немедицински специалисти, работещи в областта на оценката на безопасността и риска от системата на МЗ, МЗХ и МОСВ и други заинтересовани лица.
Анотация: курсът е предназначен за експерти, занимаващи се с оценка на безопасността, които вече имат опит в анализа на риска. Участниците ще придобият по-задълбочено разбиране на новостите в оценката на риска и мерките за комуникация на риска. Обучението следва принципа от професионалисти за професионалисти.

Времетраене: 1 ден
Начало: 19 март 2026 г.
Брой курсисти: 15-20
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Приложна геномика и ГМО".
Ръководител: проф. Цв. Георгиева, дм
Отговорник: Д. Христакиева
Телефони за справки: (02) 80 56 398; (02) 80 56 239
e-mail: tzv.georgieva@ncpha.government.bg

2.2.4.3. ОСНОВИ НА НУТРИГЕНЕТИКАТА И НУТРИГЕНОМИКАТА. НАСОКИ НА ПРИЛОЖЕНИЕ

Предназначение: за специалисти от системата на здравеопазването общопрактикуващи лекари, диетолози, нутриционисти, научни работници и изследователи в сферата на генетиката и храненето и други медицински и немедицински кадри, занимаващи се с науката за храненето.
Анотация: курсът предоставя информация за общите основи на нутригенетиката и нутригеномиката и епигенетиката; примери за нутригенетични изследвания,

както и приложението в практиката на диетолози, нутриционисти и изследователи.

Времетраене: 1 ден
Начало: 29 октомври 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Приложна геномика и ГМО"
Ръководител: гл. ас. Е. Кузова, дм
Отговорник: Д. Христакиева
Телефони за справки: (02) 80 56 398; (02) 80 56 361
e-mail: e.kuzova@ncpha.government.bg

2.2.5.1. ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА И РАБОТНАТА СРЕДА. ОБЩИ ПОНЯТИЯ ПО ИЗМЕРВАНЕ И ОЦЕНКА. ЗАПОЗНАВАНЕ С НОРМАТИВНИТЕ ДОКУМЕНТИ

Предназначение: за висши немедицински кадри (физици или инженери със специалности: електроника, радио- и телекомуникация, машини, акустика, оптика, измервателна техника) от РЗИ, органи за контрол и др.
Анотация: обучението включва въвеждащи основни общи познания по следните физични фактори: нейонизиращи лъчения (електромагнитни полета, оптични лъчения), микроклимат, осветление, шум, вибрации. Лекционният материал обхваща: дефиниране на фактора; физически характеристики; параметри за оценка; нормативни документи; общи изисквания за измерване и оценка на физичните фактори в населените места и в бита. Курсът няма за цел да подготви специалистите за измерване и контрол на факторите, а да запознае участниците с новостите в тази материя.

Времетраене: 5 дни
Начало: 16 март 2026 г.; 09 ноември 2026 г.
Брой курсисти: 8
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел "Физични фактори".
Ръководител на курса: проф. М. Израел, дм
Отговорник: М. Димитрова
Телефони за справки: (02) 80 56 208; тел./факс: (02) 954 11 72
e-mail: m.dimitrova@ncpha.government.bg

2.3.1.1. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ФАКТОРИТЕ НА РИСКА, ВОДЕЩИ ДО ВЪЗНИКВАНЕ НА ХРОНИЧНИ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ В Р БЪЛГАРИЯ И ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Предназначение: за специалисти от РЗИ; немедицински специалисти (психолози, социолози и др.).
Анотация: хроничните незаразни болести (ХНБ) са сериозен и задълбочаващ се проблем както у нас, така и в Европейския съюз. Сред най-значимите модифицируеми рискови фактори за ХНБ се открояват тютюнопушенето, употребата на алкохол, нездравословното хранене (особено недостатъчната консумация на плодове и зеленчуци) и ниската физическа активност.

Комбинираното въздействие на тези фактори значително повишава здравния риск, което налага прилагането на комплексен интердисциплинарен подход за тяхното ограничаване и ще доведе до съществено намаляване на заболеваемостта, смъртността и инвалидността от ХНБ. Ще бъдат представени актуални данни за разпространението на тютюнопушенето, употребата на алкохол, нездравословното хранене и ниската физическа активност сред някои групи от населението в България и Европейския съюз.

Времетраене: 1 ден
Начало: 15 май 2026 г.
Брой курсисти: 8-15
База за провеждане: Дирекция "Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел "Превенция на хроничните незаразни болести"
Ръководител: доц. д-р Г. Цолова, дм
Отговорник: гл. експ. И. Камел
Телефон за справки: (02) 80 56 408
e-mail: i.kamel@ncpha.government.bg

2.3.1.2. ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИТЕ МЕТОДИ И ПРИЛОЖЕНИЕТО ИМ В ПРОФИЛАКТИКАТА НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

Предназначение: за специалисти от РЗИ.

Анотация: хроничните неинфекциозни болести (ХНБ) са основна причина за глобалното бреме на болестите и са причина за около 80% от смъртните случаи в Европейския регион. В тази връзка Световната Здравна Организация разработи глобална и регионална стратегии за тяхната профилактика. За да бъдат успешни дейностите за профилактика и контрол на ХНБ е необходимо те да бъдат базирани на солидна научна фактологична основа. Тя може да бъде обезпечена чрез прилагане на методите на съвременната епидемиология на ХНБ, при провеждане на епидемиологични проучвания и изследвания. Съвременната епидемиология на хроничните неинфекциозни болести има важна роля при изпълнението на редица дейности в областта на общественото здраве, като надзор, комуникация, консултиране, оценка, обучение, проучване, мобилизиране, нововъведение, законодателство, оползотворяване. Курсът разглежда основните видове епидемиологични проучвания и приложението на епидемиологията на ХНБ в посочените дейности в областта на общественото здраве.

Времетраене: 2 дни
Начало: 05 ноември 2026 г.
Брой курсисти: 8-15
База на провеждане: Дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел "Превенция на хроничните незаразни болести"
Ръководител: проф. д-р П. Димитров, дм
Отговорник: гл. експ. И. Камел
Телефон за справки: (02) 80 56 408
e-mail: i.kamel@ncpha.government.bg

2.3.1.3. АЛКОХОЛНАТА УПОТРЕБА КАТО ИНДИКАТОР ЗА ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ: ПРИОРИТИЗИРАНЕ НА ПОЛИТИКИ, ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ДОБРИ ПРАКТИКИ

Предназначение: за специалисти от РЗИ; немедицински специалисти (психолози, социолози и др.)

Анотация: употребата на алкохол представлява един от водещите рискови фактори за преждевременна смъртност и съществено допринася за социално-икономическото бреме на заболяванията. Тя е свързана с множество здравословни състояния, включително онкологични, сърдечно-съдови и чернодробни заболявания, както и с повишена честота на преднамерени и непреднамерени инциденти. Европа, и по-специално България, се характеризира с едни от най-високите нива на алкохолна консумация в световен мащаб, което подчертава значимостта на целенасочени политики за ограничаване на вредните последици. Курсът ще постави акцент върху връзката между употребата на алкохол и онкологичните заболявания, като ще представи актуални епидемиологични данни и научни доказателства. Особено внимание ще бъде отделено на международните и национални политики, добрите практики и ефективните стратегии за превенция и контрол на вредната употреба на алкохол в контекста на общественото здраве.

Времетраене: 1 ден
Начало: 09 юли 2026 г.
Брой курсисти: 8-15
База за провеждане: Дирекция "Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел "Рискови поведенчески фактори и превенция на ХНБ"
Ръководител: гл. ас. М. Странджева, дм
Отговорник: гл. експ. И. Камел
Телефон за справки: (02) 80 56 408
e-mail: i.kamel@ncphp.government.bg

2.3.2.1. РАННО ДЕТСКО РАЗВИТИЕ - ОСОБЕНОСТИ, РАННО ОТКРИВАНЕ И ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРОБЛЕМИ И НАРУШЕНИЯ В РАЗВИТИЕТО

Предназначение: за медицински и немедицински специалисти от детски ясли и извънболничната медицинска помощ (ОПЛ, педиатри)

Анотация: повишаването на квалификацията на специалисти от детските ясли и извънболничната медицинска помощ по въпроси на ранното детско развитие цели разширяване на компетентностите им в областта за постигане на високо качество на изпълняваните от тях дейности, овладяването на знания и умения за оценка и системно проследяване на психичното развитие на децата от 0 до 3-годишна възраст; консултиране на родителите в областта; ранно откриване на проблеми и нарушения в развитието и своевременно насочване към специализирана помощ за ранна интервенция.

Времетраене: 1 дни
Начало: 05 ноември 2026 г.
Брой курсисти: до 30
База за провеждане: Дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел „Детско и младежко здраве"

Ръководител: доц. Кр. Костадинова, дм
Отговорник: гл. експ. Ю. Анджекарска
Телефон за справки:(02) 80 56 414
e-mail: kr.kostadinova@ncpha.government.bg

2.3.2.3. ДОБРИ ПРАКТИКИ В ЗДРАВНИТЕ И ОБЩНОСТНИТЕ УСЛУГИ ЗА ПОДКРЕПА НА КЪРМЕНЕТО

Предназначение: за специалисти от РЗИ, здравни медиатори, немедицински специалисти (психолози, логопеди, социални работници и др.)
Анотация: научните изследвания през последните десетилетия показват все по-ясната връзка между кърменето и различни аспекти на здравето и благосъстоянието в по-късна възраст. Проучвания на НЦОЗА сочат, че кърменето е предпочитан избор за по-голямата част от майките в България - между 83 и 92% от тях започват да кърмят. В следващите месеци стойностите по показателите за кърмене значително се понижават и са по-неблагоприятни в сравнение със световните, което показва необходимостта от полагане на допълнителни усилия за подобряване и разширяване на предлаганите услуги в подкрепа на кърмещите майки - в здравната система и в общността. От ключово значение е актуализирането на познанията на специалистите и подобряването на уменията им за работа в подкрепа на кърменето съобразно световните насоки, добри практики и наука, основана на доказателства. Курсът има за цел да представи цялостния контекст в услугите за подкрепа на кърменето в България и по света и да запознае участниците с актуални добри практики при работа с кърмещите майки за насърчаване на кърменето и справяне с често срещани проблеми.

Времетраене: 2 дни
Начало: 14 май 2026 г.
Брой курсисти: 8-15
База за провеждане: Дирекция "Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел "Детско и младежко здраве"
Ръководител: гл. експ. С. Кандиларова
Отговорник: гл. експ. Р. Бърдарова
Телефон за справки: (02) 80 56 250
e-mail: sophia@ncpha.government.bg

2.3.2.4. СИСТЕМНО ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ - ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ-ВТОРА ЧАСТ

Предназначение: за специалисти от РЗИ; медицински специалисти от здравните кабинети в училищата; немедицински специалисти (психолози, педагогически съветници и др.).
Анотация: целта на модула е да изгради знания, умения и нагласи у участниците за водене на интерактивни сесии по здравно образование с ученици. Здравното образование в училище помага на децата и юношите да придобият съвременни здравни знания и да укрепят нагласите, убежденията и практическите умения, необходими за възприемане и поддържане на здравословно поведение през целия им живот. Конкретното съдържание и уменията, които се разглеждат в здравното образование, включват както сексуалното здраве, така и други

свързани тематични области (напр. личностно развитие и умения за живот, превенция на насилието, психично и емоционално здраве и др.). Ефективното системно здравно образование е базирано на интерактивни методи и изграждане доверителна групова среда, подпомагаща развитие на позитивни нагласи и умения, както и адекватни групови норми сред младите хора за здравословен начин на живот.

Времетраене: 3 дни
Начало: 22 април 2026 г.
Брой курсисти: 12-15
База за провеждане: Дирекция "Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел "Детско и младежко здраве"
Ръководител: гл. експ. А. Чилева
Отговорник: гл. експ. Р. Бърдарова
Телефон за справки: (02) 80 56 229
e-mail: ralitsa@ncpha.government.bg

2.3.3.1. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Предназначение: за медицински и немедицински кадри, работещи в сферата на здравеопазването.
Анотация: човешките ресурси играят важна роля за функционирането на Общественото здравеопазване. Съществен е въпросът за компетенциите, уменията и познанията на заетите в сектор здравеопазване. Широкият спектър на специалистите, включени в дейностите по промоция на здравето и профилактика на болестите, изисква и прилагане на съвременни форми на повишаване на квалификацията, които да отразяват многобройните аспекти на публичното здраве. В курса ще бъдат разгледани въпроси, свързани с факторите, които оказват влияние при набиране на персонал, нагласи, мотивация, вземане на решения, планиране и прогнозиране, обучение, развитие и предизвикателства пред кадрите в здравеопазната система. Ще бъдат илюстрирани добри практики, както и тенденции от Европа и региони на СЗО.

Времетраене: 2 дни
Начало: 22 октомври 2026 г.
Брой курсисти: 10-15
База за провеждане: Дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел „Медико-социални анализи"
Ръководител на курса: доц. М. Владимирова, дм
Отговорник: доц. М. Владимирова, дм
Телефон за справки: (02) 80 56 210
e-mail: m.vladimirova@ncpha.government.bg

2.3.3.2. МЕТОДИКА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИЯ ПРОЦЕС

Предназначение: за докторанти.
Анотация: курсът цели запознаване на докторанти и специализанти с процесите и етапите в провеждането на научно-изследователски проект и подготовка на научни статии и дисертации. В него се разглеждат методологията на научно-изследователската работа в областта на биомедицината, общественото

здравеопазване, епидемиологията и медицинската информатика. Основно се разглеждат методологичните подходи, свързани с осигуряване на научно-изследователска информация (видове проучвания, дизайн на проучванията), съхраняване на информацията (данните от проучванията), обработка на информацията (използване на статистически методи), генериране на научни доказателства, интерпретация и използване на информацията, подготовка на научно съобщение или дисертационен труд.

Времетраене: 3 дни
Начало: 11 ноември 2026 г.
Брой курсисти: 10-15
База за провеждане: Дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел „Медико-социални анализи"
Ръководител: доц. д-р Н. Данова, дм
Отговорник: доц. М. Владимирова, дм
Телефон за справки: (02) 80 56 210
e-mail: m.vladimirova@ncpha.government.bg

2.3.3.3. КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ И ВЛИЯНИЕТО ИМ ВЪРХУ ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ

Предназначение: за висши медицински и немедицински кадри.
Анотация: курсът има за цел да запознае медицинските и немедицински специалисти с неблагоприятните последици от измененията на климата върху човешкото здраве. Глобалното затопляне има деструктивни последици върху някои от най-важните базови условия за здравето на човека – водата, въздуха и хранителните продукти. Заболяванията и травмите, свързани с климатичните промени, отнемат всяка година повече от 150 000 човешки живота и предизвикват загубата на 5,5 млн. години живот в добро здраве (индекс DALY). В резултат на стихийните бедствия, свързани с изменението на климата, ежегодно смъртта си намират над 60 000 души, основно в развиващите се страни. Затоплянето на климата способства за разпространението на много инфекциозни и паразитни заболявания. Очаква се болести, характерни за тропичните райони, да се пренесат в средните ширини като малария, жълта треска, западнонилска треска, денга и др. Топлинните вълни и необичайните застудявания могат да доведат до топлинен удар или хипотермия и да повишат смъртността от сърдечно-съдови и респираторни заболявания. Затоплянето на климата е най-опасно за възрастните хора, инвалидите и хората с ниски доходи. В дните с по-висока температура на въздуха се наблюдава и повишено ниво на замърсяване на атмосферния въздух. Предвижда се към 2030 г. преките загуби за системата на здравеопазването, поради климатичните промени, да достигнат между 2 и 4 млрд. щатски долара годишно.

Времетраене: 1 ден
Начало: 19 ноември 2026 г.
Брой курсисти: 6-10
База за провеждане: Дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел „Медико-социални анализи"
Ръководител: гл. ас. З. Спасова, дг
Отговорник: гл. ас. З. Спасова, дг

Телефон за справки: (02) 80 56 381
e-mail: z.spassova@ncpha.government.bg

2.3.3.4. ЗДРАВНИ КОМУНИКАЦИОННИ КАМПАНИИ - ОСНОВНИ ЕТАПИ ПРИ ПЛАНИРАНЕ И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Предназначение: за специалисти от РЗИ, немедицински специалисти (психолози, социолози, връзки с обществеността и др.).
Анотация: от дълги години здравните комуникационни кампании са важен инструмент в интервенционните дейности по промоция на здраве и превенция на болестите. Ако имат добре разработена стратегия и са базирани на принципите и теориите за ефективна комуникация, здравните кампании могат да предадат здравни послания до големи групи от населението и да помогнат за промоцията на здраве и превенцията на болестите. Ще бъдат разгледани основните принципи, които допринасят за ефективността на кампаниите и етапите в процеса на подготовката и осъществяването им: анализ на ситуацията, дефиниране на комуникационните цели; анализ и сегментация на целевата аудитория; изработване на дизайн на посланието; избор на комуникационни канали; изпълнение, мониторинг и оценка на кампанията. Ще бъдат разработени работни листове за всяка стъпка от здравната кампания.

Времетраене: 1 ден
Начало: 29 октомври 2026 г.
Брой курсисти: 8-12
База за провеждане: Дирекция "Промоция на здраве и превенция на болестите", отдел „Медико-социални анализи".
Ръководител: гл. експ. Т. Каранешева, дм
Отговорник: гл. експ. Т. Каранешева, дм
Телефон за справки: (02) 80 56 274
e-mail: t.karanesheva@ncpha.government.bg

2.4.1.1. ОБУЧЕНИЕ НА ОБУЧИТЕЛИ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА ПЪРВИЧНАТА И ВТОРИЧНАТА СУИЦИДОПРЕВЕНЦИЯ В УЧИЛИЩАТА

Предназначение: за училищни психолози, училищни педагози, логопеди, медицински сестри в училищата и др.
Анотация: целта на курса е да бъдат обучени училищни психолози, училищни педагози, психолози, медицински сестри в училищата на подходящ модел на преподаване на психично-здравна тематика на трудни за разбиране теми като депресия, тревожност, самоубийствено и агресивно поведение и сексуално здраве при ученици в горните класове на училищата. Курсът акцентира върху превенцията на насилието и суицидното поведение чрез повишаване чувствителността и знанието на учениците от 8, 9, 10 и 11 клас по проблемите на агресията в училище, тревожността, депресията и сексуалното здраве; изясняване ролите на различните психично здравни специалисти; създаване на умения за идентифициране на психично здравен проблем при тези възрастови групи; кога, как и от кого да се търси помощ.

Времетраене: 2 дни
Начало: Датата на курса се обявява след получени 8 заявки

Брой курсисти: до 15 участника
База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Психично здраве“
Ръководител: доц. д-р Вл. Наков, дм
Отговорник: гл. експ. Д. Стоилова
Телефон за справки: (02) 80 56 237
e-mail: d.stoilova@ncpha.government.bg

2.4.1.2. РАННО ДИАГНОСТИЦИРАНЕ, ИНТЕРВЕНЦИИ И ТЕРАПИЯ НА ТРЕВОЖНИ РАЗСТРОЙСТВА И ДЕПРЕСИЯ В ОБЩАТА ПРАКТИКА

Предназначение: за общопрактикуващи лекари, психолози и социални работници.
Анотация: целта на курса е да бъдат обучени общопрактикуващи лекари, психолози и социални работници за ранно откриване на тревожност и депресия в първичната помощ. Курсът акцентира върху практическите приложения при изграждане на подходящ модел за ранно установяване (диагностициране) на депресия, тревожност, самоубийствено поведение. Предвижда се съвместна обработка на експериментални данни въз основа на подбрани от лекторите и представени на обучаемите практически казуси. Курсът цели да повиши чувствителността на професионалистите от първичната здравна мрежа за ранно откриване на симптоми на тревожност и депресия, ранни интервенции и терапия. Крайната цел е намаляване броя на суицидните опити и смърт от самоубийства, чрез подобряване лечението на депресията.

Времетраене: 2 дни
Начало: Датата на курса се обявява след получени 8 заявки
Брой курсисти: до 15 участника
База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Психично здраве“
Ръководител: гл. ас. д-р З. Зарков, дм
Отговорник: гл. експ. Д. Стоилова
Телефон за справки: (02) 80 56 237
e-mail: d.stoilova@ncpha.government.bg

2.4.1.3. КОМУНИКАТИВНИ УМЕНИЯ. ИНТЕРВЮТО - ОСНОВЕН МЕТОД ЗА СЪБИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Предназначение: за работещи в РЗИ, ОПЛ и професионалисти в областта на психичното здраве (психолози, социални работници, медицински сестри, педагози, логопеди).
Анотация: неспазването на терапевтичните предписания е един от най-сериозните проблеми на здравеопазването. Голяма част от здравните проблеми се дължат на неадаптивни поведенчески стереотипи и модели на боледуване. Добрите комуникативни умения и познаването на динамиката на хода на оценъчното интервю играе основна роля в събирането на качествена информация, за целите на диагностицирането, формулирането на проблем и изработването на терапевтична програма съобразена с нуждите и възможностите на потребителя на услуги. Подобряването на комуникативните умения води до

повишаване на клиничната компетентност, повишаване ефективността на ресурсите и като крайна цел, подобрява значимо качеството на медицинските услуги. В курса се придобиват основни умения за водене на динамично и проблем-ориентирано интервю.

Времетраене: 1 ден
Начало: Датата на курса се обявява след получени 8 заявки
Брой курсисти: до 15
База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Психично здраве”
Ръководител: гл. ас. д-р Р. Динолова, дм
Отговорник: гл. експ. Д. Стоилова
Телефон за справки: (02) 80 56 237
e-mail: d.stoilova@ncpha.government.bg

2.4.1.4. НАСИЛИЕ И ЗДРАВЕ. ВИДОВЕ НАСИЛИЕ. СТРАТЕГИИ ЗА СПРАВЯНЕ С НЕГО

Предназначение: за специалисти от РЗИ, учители, психолози и педагогически съветници, които имат интерес да развият знания, умения и годности и да работят в сферата на превенцията на насилието.
Анотация: в курса ще бъдат разгледани основни типове насилие: сексуално насилие и престъпления; стокинг; домашно насилие; склоняване към проституция и трафик; сексуална коректност в институциите. Специално внимание ще бъде отделено на психичните реакции на изнасилването и на начините за помощ и подкрепа на жертвите. Ще бъдат представени специфични терапии и подходи при извършителите на сексуални престъпления. Основната цел на курса е да асистира различен тип специалисти в работата им по превенция на насилието в различни сетинги, да ги осигури със знания, идеи и информация. Сензитивирането на различни обществени групи за проблема ще позволи една по-адекватна грижа за психичното и сексуално здраве.
Курсът е необходим поради факта, че в българското общество темите относно различните видове насилие и последиците от него се разглеждат много рядко и компетентностите на специалистите по обществено здраве могат да бъдат допълнени и актуализирани.

Времетраене: 1 ден
Начало: Датата на курса се обявява след получени 8 заявки
Брой курсисти: до 15
База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Психично здраве”
Ръководител: гл. ас. д-р Р. Динолова, дм
Отговорник: гл. експ. Д. Стоилова
Телефон за справки: (02) 80 56 237
e-mail: d.stoilova@ncpha.government.bg

2.4.1.5. ОБУЧЕНИЕ ЗА РАЗПОЗНАВАНЕ И ПРЕВЕНЦИЯ НА СИНДРОМ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ПРЕГАРЯНЕ

Предназначение: за психолози, социални работници, професионалисти и ръководители на екипи, работещи във високо стресова среда

Анотация: целта на курса е да бъдат обучени психолози, социални работници, професионалисти и ръководители на екипи, работещи във високо стресова среда в разпознаване и превенция на синдром на професионалното прегаряне. Курсът акцентира върху теориите за възникване на емоционалното прегаряне, фактори за отключване и контрол на стреса, инструментариум и методи на изследване, ранни и късни последици при бърнаут.

Времетраене: 2 дни

Начало: Датите за провеждане на курса се определят допълнително след получаване на 15 заявки

Брой курсисти: до 30

База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“

Ръководител: гл. ас. д-р З. Зарков, дм

Отговорник: гл. експ. Д. Стоилова

Телефон за справки: (02) 80 56 237

e-mail: d.stoilova@ncpha.government.bg

2.4.1.6. ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА НАСИЛИЕТО НА РАБОТНОТО МЯСТО

Предназначение: за ръководители на екипи, работещи във високо рискова среда; медицински специалисти – лекари, сестри, санитари, шофьори на линейки, работещи в ЦСМП, спешни отделения към УМБАЛ/МБАЛ; инспектори от РЗИ, лекари и друг медицински персонал работещи в администрацията – ТЕЛК, НЕЛК, ИАМН, РКМЕ; медицински специалисти в психиатричните структури.

Анотация: целта на курса е да бъдат обучени медицински специалисти, работещи във високо рискова среда в разпознаване и предотвратяване на насилието на работното място. Курсът акцентира върху факторите за възникване на ситуации с насилие на работното място, инструментариум и методи за понижаване на напрежението и овладяване на агресивното поведение. Насърчаване на медицинските специалисти да съобщават/докладват за случаи на физическа и/или вербална агресия. Нормативна база и процедури за насочване към съществуващи услуги за пострадали от насилие.

Времетраене: 2 дни

Начало: Датите за провеждане на курса се определят допълнително след получаване на 15 заявки

Брой курсисти: до 30

База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“

Ръководител: доц. М. Околийски, дм

Отговорник: гл. експ. Д. Стоилова

Телефон за справки: (02) 80 56 237

e-mail: d.stoilova@ncpha.government.bg

2.4.2.1. ОБУЧЕНИЕ ЗА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПРОГРАМИ ЗА ЛЕЧЕНИЕ С АГОНИСТИ И АГОНИСТИ-АНТАГОНИСТ НА ЛИЦА, ЗАВИСИМИ КЪМ ОПИОИДИ

Предназначение: обучението се провежда по реда на Наредба № 2/20.06.2012 г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, и е в съответствие с Наредба № 24 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Психиатрия“. Курсът е безплатен за всички участници.

Анотация: целта на обучителната програма е да подготви и обучи ръководители на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти в съответствие с изискванията на Наредба № 24 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Психиатрия“ и със съвременните принципи за лечение на лица, зависими към опиоиди.

Ежегодният сертификационен курс се провежда по програма, утвърдена от министъра на здравеопазването. Програмата се състои от теоретичен модул, включващ три обучителни семинара с продължителност от 40 учебни часа, и клиничен модул, включващ 15 работни дни практическо обучение и клинична работа под супервизия в една или повече програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.

Участниците в специализираното обучение се запознават с основните нормативни документи и изисквания; принципите, формите и методите на работа на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти; видовете медицински и психосоциални услуги в програмите; методите за оценка на лечебната ефективност и др.

Участниците, завършили теоретичен и клиничен модул и защитили писмен тезис върху основен проблем по приложението на лечение с агонисти и агонисти-антагонисти, получават сертификат.

Документи на кандидатите се приемат в деловодството на НЦОЗА (4 ет., ст. 16) от **02.01 до 02.02.2026 г.**

Времетраене: 3 обучителни семинара (40 уч. часа) и 15 работни дни практическо обучение.

Начало: Обучението се организира след одобрение на кандидатите от комисия. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 9.

Брой курсисти: до 15

База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“

Ръководител: д-р В. Бенлиян

Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм

Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130

e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.2. ОБУЧЕНИЕ ЗА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПРОГРАМИ ЗА ПСИХОСОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ

Предназначение: обучението се провежда по реда на Наредба № 8/07.09.2011 г. за условието и реда за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация на лица, които са били зависими или са злоупотребявали с наркотични вещества. Курсът е безплатен за всички участници.

Анотация: цел на обучението е да подготви и обучи в съответствие с правилата за добра практика ръководители на програми за психосоциална рехабилитация.

Ежегодният сертификационен курс се провежда по програма, утвърдена от Министъра на здравеопазването. Програмата включва теоретично обучение и практически модул.

Теоретичното обучение се провежда под формата на 4 двудневни (по 16 уч. часа) и 1 еднодневен (8 уч. часа) семинари. Семинарите представляват специализирано обучение относно работа с психологични и социални методи, използвани в психосоциалната рехабилитация и насочени към намаляване на здравните и други щети за индивида и обществото, свързани с употребата на наркотични вещества.

Практическият модул включва 15 работни дни практическо обучение и работа под супервизия в една или няколко програми за психосоциална рехабилитация, получили съгласие за дейността си по реда на Наредба № 8/07.09.2011 г. и практикуващи дейности по психосоциална рехабилитация над 5 години.

Участниците в курса, завършили теоретичния и практически модул и защитили разработен проект за програма за психосоциална рехабилитация, получават сертификат.

Документи на кандидатите се приемат в деловодството на НЦОЗА (4 ет. ст.16) от **02.03 до 15.04.2026 г.**

Времетраене: 5 обучителни семинара (72 уч. часа) и 15 работни дни практическо обучение.

Начало: Обучението се организира след одобрение на кандидатите от комисия. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.

Брой курсисти: до 15

База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“

Ръководител: гл. експ. Кр. Йонева

Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм

Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130

e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.3. ОБУЧЕНИЕ НА ЛИЦА С ЛИЧЕН ОПИТ В ОЗДРАВЯВАНЕТО ОТ ЗЛОУПОТРЕБАТА С НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ЧАСТ ОТ ПРОФЕСИЯ „СЪТРУДНИК, СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ”

Предназначение: обучението се провежда по реда на Наредба № 8/07.09.2011 г. за условието и реда за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация на лица, които са били зависими или са злоупотребявали с наркотични вещества, както и в съответствие с изискванията на Закона за професионално образование и обучение. Курсът е безплатен за всички участници.
Анотация: цел на обучението е да подготви бивши зависими за работа в програми за психосоциална рехабилитация и професионални екипи в съответствие със стандартите за добра практика.
Обучението се провежда по утвърдена от Директора на НЦОЗА програма и състои от 3 теоретични модула за обща и специфична задължителна професионална подготовка (150 уч. часа) и практически стаж (90 часа) в различни програми за психосоциална рехабилитация.
Обучението се провежда съвместно с лицензирана обучителна институция. Практическият стаж се осъществява в една или няколко програми за психосоциална рехабилитация, получили съгласие за дейността си по реда на Наредба № 8/07.09.2011г.
Участниците в курса, завършили теоретичния и практически модул и преминали финалния изпит, получават удостоверение за професионалнао обучение по част от професия „Сътрудник, социални дейности” (образец 3-37 на МОН).
Документи на кандидатите се приемат в деловодството на НЦОЗА (4 ет. ст.16).

Времетраене: 3 теоретични модула (150 уч. часа) и 90 часа практическо обучение под супервизия в програми за психосоциална рехабилитация.
Начало: Обучението се организира след одобрение на кандидатите от комисия. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.
Брой курсисти: до 15
База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“
Ръководител: гл. експ. Кр. Йонева
Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм
Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130
e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.4. ОБУЧЕНИЕ НА ХОРА, КОИТО УЧАСТВАТ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДИТЕ ОТ УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

Предназначение: обучението се провежда по реда на Наредба № 7/07.09.2011 г. за условието и реда за осъществяване на програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества. Курсът е безплатен за всички участници.
Анотация: цел на обучението е да подготви и обучи в съответствие с правилата за добра практика специалисти за работа в програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

Ежегодният сертификационен курс се провежда по програма, утвърдена от Директора на НЦОЗА. Програмата включва теоретично обучение (30 уч. часа) и практически модул (24 часа).

Теоретичното обучение се провежда под формата на семинари относно философия, специфики, стратегии, умения и интервенции, използвани при работата на терен за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

Практическият модул се провежда в организация, получила съгласие за дейността си по реда на Наредба № 7/07.09.2011 г. и осъществяваща програма за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества. Продължителността на практическия модул е три работни дни, като неговото завършване се удостоверява със служебна бележка, подписана от ръководителя на програмата.

Участниците преминали необходимия брой учебни часове теория и практиката и успешно положили изпит пред комисия получават удостоверение за завършено обучение по програмата.

Документи на кандидатите се приемат в деловодството на НЦОЗА (4 ет. ст.16) от **02.02 до 02.03.2026 г.**

Времетраене: 5 теоретични модула (30 уч. часа) и 24 часа практическо обучение.

Начало: Обучението се организира след одобрение на кандидатите от комисия. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.

Брой курсисти: до 15

База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“

Ръководител: гл. експ. Ал. Алексова

Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм

Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130

e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.5. РАБОТА С ЕВРО ASI И ADAD2

Предназначение: за специалисти, работещи в сферата на психосоциална рехабилитация на лица, зависими от наркотични вещества.

Анотация: целта на обучението е да запознае участниците с българската адаптация на Евро ASI (Addiction Severity Index) – Европейски индекс за оценка степента на зависимост и на Диалог за оценка на юношата ADAD2, както и с начина на работа с двата инструмента. Обучението се провежда като практически семинар и включва следните основни теми:

• Запознаване с българската адаптация на инструмента Евро ASI за оценка на степента на зависимостта при пациенти с проблем с наркотични вещества.

• Запознаване с българската адаптация на формата за провеждане на Диалог за оценка на юношата ADAD2.

• Запознаване с формите и процедурите за провеждане на интервю.

Времетраене: 3 дни

Начало: Датите за провеждане на курса се определят допълнително. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.

Брой курсисти: до 12
База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“
Ръководител: гл. ас. д-р Р. Рачева, дм
Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм
Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130
e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.6. ОБУЧЕНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТ НА ПРЕВАНТИВНА ПРОГРАМА

Предназначение: за специалисти от Превантивно-информационните центрове по наркомании и Общинските съвети по наркотични вещества в страната.
Анотация: целта на курса е да бъдат обучени специалисти за условията и реда за осъществяване на програми за превенция употребата на наркотични вещества на МЗ и МОН и Европейските стандарти за качество на превенцията.
Обучението е практическо, с фокус върху възможностите за разработване на разнообразни програми по превенция според изискванията на Наредба 6 от 11 април 2014 г. за условията и реда за осъществяване на програми за превенция на употреба на наркотични вещества. Това ще насърчи развиване на ефективни специализирани услуги по места в различните области на превантивната работа - универсална, селективна и индикативна превенция.

Времетраене: 2 дни
Начало: Датите за провеждане на курса се определят допълнително. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.
Брой курсисти: до 25
База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“
Ръководител: гл. експ. Кр. Йонева
Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм
Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130
e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.7. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ В ЗАВИСИМОСТИТЕ – ВЪВЕЖДАЩО ОБУЧЕНИЕ

Предназначение: за новоназначени специалисти от Превантивно-информационните центрове по наркомании и Общинските съвети по наркотични вещества в страната (с опит на работа в областта не повече от 1 година).
Анотация: целта на обучението е да запознае новопостъпили специалисти в Общинските съвети по наркотични вещества и Превантивно-информационните центрове по наркомании в страната с актуална информация, свързана с психоактивни вещества, както и видовете превенция и интервенции в областта на зависимостите.

Времетраене: 2 дни
Начало: Датите за провеждане на курса се определят допълнително. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.
Брой курсисти: до 25
База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“

Ръководител: гл. експ. В. Маринова, дп
Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм
Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130
e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.8. КУРИКУЛУМ (УЧЕБЕН ПЛАН) ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

Предназначение: за специалисти от Превантивно-информационните центрове по наркомании и Общинските съвети по наркотични вещества в страната. Курсът е безплатен за всички участници.

Анотация: целта на курса е да се определят рамките по отношение на базираната на доказателства методология и дейност и да се подкрепи тяхното приложение на практика; да се стандартизират изискванията по отношение на темите и съдържанието на обученията, предлагани на екипите, работещи в областта на превенцията, както и на експерти от партниращите организации; да се подпомогне въвеждането и прилагането на Европейските стандарти за качество на превенцията на употребата на наркотици.

Учебният курс е практически, с фокус върху възможностите за разработване на разнообразни програми по превенция. Това ще насърчи развиване на ефективни специализирани услуги по места в различните области на превантивната работа.

Обучението включва 10 модула. Продължителността на всеки отделен модул се определя от обема и сложността на темата и е между 8 и 30 учебни часа. Цялата програма включва общо 150 учебни часа, разпределени в рамките на една година.

С оглед осигуряване на ефективно изпълнение на превантивните дейности, извършвани от ПИЦ в страната, специалистите по превенция трябва да са преминали предлагания минимум от 10 специализирани семинара, проведени от квалифицирани специалисти с опит в зависимостите, психо-социалната работа, както и различни психологични и психотерапевтични подходи и интервенции.

Участниците преминали необходимия брой учебни часове и успешно положили изпит пред комисия получават удостоверение за завършено обучение по програмата.

Времетраене: 150 учебни часа, разпределени в рамките на една година.

Начало: Датите за провеждане на курса се определят допълнително. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.

Брой курсисти: до 15

База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“

Ръководител: гл. експ. Кр. Йонева

Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм

Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130

e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.9. ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА В УЧИЛИЩНА СРЕДА ЗА 5-7 КЛАС „КОДОВО ИМЕ ЖИВОТ“

Предназначение: обучението е предназначено за специалисти от Превантивно-информационните центрове по наркомании, Общинските съвети по наркотични вещества в страната, педагози и психолози от образователната система. Курсът е безплатен за всички участници.

Анотация: целта на курса е да бъдат обучени специалисти за прилагане на Националната програма за превенция употребата на наркотични вещества в училищна среда за 5-7 клас, която цели предотвратяване на употребата на психоактивни вещества, постигане на промяна на нагласите по отношение на собственото здраве и утвърждаване на здравословен начин на живот, засилване на защитните и намаляване на рисковите фактори, свързани с употребата на психоактивни вещества сред учениците. Обучението е практическо, с фокус върху усвояване на знания и умения за прилагане на Националната програма както и запознаване с условията и реда за нейното въвеждане в училищна среда според изискванията на Наредба 6 от 11 април 2014 г. МЗ, МОН и Европейските стандарти за качество на превенцията на Агенцията на Европейския съюз по наркотиците (EUDA).

Времетраене: 4 дни

Начало: Датите за провеждане на курса се определят допълнително. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.

Брой курсисти: до 15

База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“

Ръководител: гл. експ. В. Маринова, дп

Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм

Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130

e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.10. ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА В УЧИЛИЩНА СРЕДА ЗА 8-11 КЛАС „ОТ ВРЪСТНИЦИ ЗА ВРЪСТНИЦИ“

Предназначение: за специалисти от Превантивно-информационните центрове по наркомании, Общинските съвети по наркотични вещества в страната, педагози и психолози от образователната система. Курсът е безплатен за всички участници.

Анотация: целта на курса е да бъдат обучени специалисти за прилагане на Националната програма за превенция употребата на наркотични вещества в училищна среда за 8-11 клас, която цели предотвратяване на употребата на психоактивни вещества, постигане на промяна на нагласите по отношение на собственото здраве и утвърждаване на здравословен начин на живот, засилване на защитните и намаляване на рисковите фактори, свързани с употребата на психоактивни вещества, подкрепа на подрастващите в процеса на взимане на решения и отстояване на натиска на групата. Обучението е практическо, с фокус върху усвояване на знания и умения за прилагане на Националната програма както и запознаване с условията и реда за нейното въвеждане в училищна среда

според изискванията на Наредба 6 от 11 април 2014 г., МЗ, МОН и Европейските стандарти за качество на превенцията на Агенцията на Европейския съюз по наркотиците (EUDA).

Времетраене: 5 дни

Начало: Датите за провеждане на курса се определят допълнително. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.

Брой курсисти: до 15

База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“

Ръководител: гл. експ. В. Маринова, дп

Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм

Телефони за справки: 0885054643; (02) 80 56 130

e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.4.2.11. СКРИНИНГ, РАННИ И КРАТКИ ИНТЕРВЕНЦИИ

Предназначение: за експерти, работещи в сферата на зависимостите и други експерти в областта на здравни и социални услуги.

Анотация: целта на курса е повишаване квалификацията на работещите в сферата и запознаване с актуални техники на работа. Участниците ще се запознаят с принципите и подходите за скрининг, кратки и ранни интервенции при проблемна употреба на психоактивни вещества и да ги подготви за приложението на тези подходи на практика.

Основните теми на обучението са скрининг и оценка, интервенция и насочване, мотивационно интервюиране, идентифициране и оказване на помощ на деца на родители, злоупотребяващи с вещества, инструменти за скрининг и оценка и др.

Времетраене: 2 дни

Начало: Датите за провеждане на курса се определят допълнително. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 8.

Брой курсисти: до 20

База за провеждане: Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“, отдел „Зависимости“

Ръководител: гл. експ. А. Алексова

Отговорник: гл. експ. Н. Буторин, дм

Телефони за справки: 0885054643; 02/9174030

e-mail: n.butorin@ncpha.government.bg

2.6.1.1. СИСТЕМИ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Предназначение: за лекари, икономисти и друг управленски персонал, който да придобие познания относно теорията и практиката на функциониране на системите на здравеопазване.

Анотация: програмата на курса съдържа проблеми, свързани с:

- Системи на здравеопазване в света;
- Системи на здравеопазването в България;
- Номенклатура на лечебните/здравните заведения. Обществено и частно здравеопазване;
- Структура и функции на здравната система;

- Потребности от медицинска помощ и технологии за тяхната оценка;
- Изучаване на общественото здраве и неговата връзка с икономиката на здравеопазването;
- Медицинска демография;
- Методи за изучаване здравето на населението. Позитивни и негативни показатели за здравен статус;
- Демографски показатели като елемент в дейността на здравната система.

Времетраене: 5 дни
Начало: 19 януари 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекции: „Класификационни системи, стандарти и иновации" и „Промоция на здраве и превенция на болестите"
Ръководители: проф. д-р П. Салчев, дм и проф. д-р П. Димитров, дм
Отговорник: П. Атанасов, ди
Телефон за справки: (02) 80 56 327
e-mail: p.atanasov@ncpha.government.bg

2.6.1.2. ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ – УПРАВЛЕНИЕ НА БОЛНИЦА

Предназначение: за лекари, икономисти и друг управленски персонал, който да придобие познания относно теоретичните и практически методи в областта на болничния мениджмънт.
Анотация: програмата на курса съдържа проблеми, свързани с теорията на здравния мениджмънт, управлението на видовете ресурси, особеностите на болницата като специфична организационна структура и нейното управление, практическо приложение на видовете анализи на факторите, влияещи върху управлението на болницата, а именно SWOT, STEP, организация на болничната помощ в България и други страни, както и проблеми на финансовото управление и оперативното счетоводство в болницата.

Времетраене: 5 дни
Начало: 16 март 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Класификационни системи, стандарти и иновации"
Ръководители: проф. д-р П. Салчев, дм и гл. експ. П. Атанасов, ди
Отговорник: П. Атанасов, ди
Телефон за справки: (02) 80 56 327
e-mail: p.atanasov@ncpha.government.bg

2.6.1.3. ЗДРАВНА ИКОНОМИКА - ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ АНАЛИЗИ В МЕНИДЖМЪНТА

Предназначение: за лекари, икономисти и други управленски кадри в здравеопазването и предлага възможност за придобиване на теоретични и практически методи в приложението на икономическите анализи в здравния и по-специално в болничния мениджмънт.

Анотация: програмата на курса съдържа проблеми, свързани с познаването на основните понятия и теории в икономиката, спецификата на здравната икономика, спецификата на пазара в здравеопазването, методите за оценка на здравния продукт и интегралните показатели за здраве – HALE, DALE, QALY; основните икономически анализи и тяхното приложение в практиката, както и видовете индикатори за болничната дейност, които се използват при икономическите анализи.

Времетраене: 5 дни
Начало: 20 април 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Класификационни системи, стандарти и иновации"
Ръководители: проф. д-р П. Салчев, дм и гл. експ. П. Атанасов, ди
Отговорник: П. Атанасов, ди
Телефон за справки: (02) 80 56 327
e-mail: p.atanasov@ncpha.government.bg

2.6.1.4. ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ – БЕНЧМАРКИНГ – ПОДХОДИ И МЕТОДИ ЗА СРАВНЯВАНЕ НА БОЛНИЦИТЕ

Предназначение: за лекари, икономисти и други управленски кадри в здравеопазването с цел осигуряване на теоретични и практически знания и методи в прилагане на сравнителни анализи и сравняване на болниците и здравните организации в системата на здравеопазване в България.

Анотация: програмата на курса е ориентирана към придобиване на знания за процеса на бенчмаркинг - основни понятия и приложения, процесите на планиране при бенчмаркинг, дефиниране на сферата на сравняване и на процесите за сравняване, идентифициране на партньорите и данните при сравняването, аналитични процеси при бенчмаркинга, определяне на разликите при сравняване и демонстрация на разликите в процеса на бенчмаркинг, проблеми при комуникацията и мониторинга в процеса на бенчмаркинга, методи на оценка при бенчмаркинг – статистическа обработка на данните и възможни грешки, практическо приложение на бенчмаркинга в процесите при осигуряване на здравни грижи в системата на здравеопазване.

Времетраене: 5 дни
Начало: 11 май 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Класификационни системи, стандарти и иновации"
Ръководители: проф. д-р П. Салчев, дм и гл. експ. П. Атанасов, ди
Отговорник: П. Атанасов, ди
Телефон за справки: (02) 80 56 327
e-mail: p.atanasov@ncpha.government.bg

2.6.1.5. ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ – ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ ЕСУРСИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Предназначение: за лекари, икономисти и други управленски кадри в здравеопазването с цел да им предостави необходимите теоретични знания и практически умения при управлението на здравеопазването и планирането и мениджмънта на човешките ресурси.

Анотация: програмата на курса е ориентирана към придобиване на знания и практически умения при управлението на човешките ресурси в здравната организация, кратък анализ на теориите по управление на човешките ресурси, управлението на човешките ресурси като процес, основни проблеми, стоящи пред мениджъра при управлението на човешките ресурси, основни концепции на които се базира управлението на човешките ресурси, управление на промяната и човешките ресурси, анализи и проблеми при управлението и развитието на човешките ресурси в здравната система, стил на управление на човешките ресурси и видове лидерство, управление на конфликта, социометрични методи за оценка на взаимовръзките в групата – работа в екип.

Времетраене: 5 дни
Начало: 28 септември 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Класификационни системи, стандарти и иновации"
Ръководители: проф. д-р П. Салчев, дм и гл. експ. П. Атанасов, ди
Отговорник: П. Атанасов, ди
Телефон за справки: (02) 80 56 327
e-mail: p.atanasov@ncpha.government.bg

2.6.1.6. ИНОВАЦИИ И ИНВЕСТИЦИИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Предназначение: за лекари, икономисти и други управленски кадри в здравеопазването с цел да им предостави необходимите теоретични знания и практически умения при планирането, оценката, обосновката и управлението на инвестициите и иновациите в здравеопазването на микро, мезо и макро ниво.

Анотация: програмата на курса е ориентирана към придобиване на теоретични знания и практически умения при анализа на иновациите и възможностите за инвестиции в здравеопазването. В нея се акцентира върху иновационен процес - основни понятия, концепция за инвестиция в здравеопазването; принципи определящи политиката на инвестиции в здравеопазването; планиране на инвестицията; социален и икономически ефект от липсата на здраве, както и приложни полета за целево инвестиране: инвестиция в инфраструктура, инвестиция в медицинско образование, инвестиция в информация – е-здраве; финансов анализ при инвестициите - основни стъпки, изчисляване на рисковете при инвестиционния процес и изработване на инвестиционен план - практическа работа.

Времетраене: 5 дни
Начало: 19 октомври 2026 г.
Брой курсисти: до 10

База за провеждане: Дирекции: „Класификационни системи, стандарти и иновации" и „Промоция на здраве и превенция на болестите"
Ръководители: проф. д-р П. Салчев, дм и проф. д-р П. Димитров, дм
Отговорник: П. Атанасов, ди
Телефон за справки: (02) 80 56 327
e-mail: p.atanasov@ncpha.government.bg

2.6.1.7. ПРОЕКТ – РАЗРАБОТВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Предназначение: за лекари, икономисти и други управленски кадри в здравеопазването с цел да им предостави необходимите теоретични знания и практически умения при работа с проекти.

Анотация: програмата на курса е ориентирана към придобиване на необходимите теоретични знания и практически умения за работа с проекти. Основните акценти в програмата са насочени към: Европейски програми, насочени към здравето – възможности за проектно програмиране; какво трябва да знаят тези, които разработват проекти; етапи при разработване на проект – анализ на потребностите, избор на целеви групи, дърво на проблемите, техники за ситуационен анализ; принципи и критерии за оценка на проекти; проектен цикъл; методология на проекта; планиране на дейностите по проекта – изготвяне на график, екип на проекта, бюджет на проекта – стъпки в процеса на изготвяне и често срещани грешки, видове разходи в проекта – изисквания на ЕК; изработване на логическа матрица.

Времетраене: 5 дни
Начало: 16 ноември 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекции: „Класификационни системи, стандарти и иновации" и „Промоция на здраве и превенция на болестите"
Ръководители: проф. д-р П. Салчев, дм проф. д-р П. Димитров, дм
Отговорник: П. Атанасов, ди
Телефон за справки: (02) 80 56 327
e-mail: p.atanasov@ncpha.government.bg

2.6.1.8. КОДИРАНЕ НА ДИАГНОЗИ ПО МКБ 10 И КОДИРАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ В КСМП

Предназначение: за кодировчици от ЛЗ за болнична помощ и за специалисти от МЗ, РЗИ, НЗОК и НСИ.

Анотация: курсът представя обучение по кодиране на диагнози по МКБ 10 и кодиране на процедури в КСМП (кодираща система на медицинските процедури) съгласно Наръчник на потребителя за кодиране на диагнози и процедури, разпределен по органова система. Структура и правила, използвани в азбучния индекс и табуларния лист на процедурите. Основни правила за кодиране на новите процедури.

Времетраене: 2 дни

Срок: постоянен, по заявка от ЛЗБП, при набиране на 5 курсисти

Брой курсисти: оптимален брой 12 – 15 човека

База за провеждане: Дирекция „Класификационни системи, стандарти и иновации", Отдел „Класификационни системи и процедури"

Ръководител: проф. д-р П. Салчев, дм и гл. експ. А. Неева

Отговорник: гл. експ. А. Неева

Телефони за справки: (02) 917 40 76, (02) 917 40 71

e-mail: a.boianova@ncpha.government.bg

РАЗДЕЛ 3.
ИНДИВИДУАЛНО ОБУЧЕНИЕ И ПРАКТИЧЕСКИ СЕМИНАРИ

3.1.4.1. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „ТОКСИКОЛОГИЯ“. МОДУЛИ 1 И 2

Предназначение: за специализанти по специалността “Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии).

Анотация: целта на практическото обучение е специализантите да получат практически познания по следните теми: характеристика на токсикологичния профил на индивидуално вещество и краен продукт; работа с токсикологични бази данни и с информационни листове за безопасност; оценка на експозицията; механизми на токсично действие и ефекти върху различни органи и системи.

Времетраене: 10 дни

Начало: 01 юни 2026 г.

Брой курсисти: 2

База за провеждане: Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, отдел „Токсикология“

Ръководител: д-р Св. Цолова

Отговорник: експ. Ив. Гоцова

Телефони за справки: (02) 80 56 260; (02) 80 56 223

e-mail:sv.tzolova@ncpha.government.bg;
iv.gotzova@ncpha.government.bg

3.1.4.2. ИНДИВИДУАЛНО ТЕОРЕТИЧНО ОБУЧЕНИЕ ПО МОДУЛ 5 И 6 ОТ УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ТОКСИКОЛОГИЯ“

Предназначение: за специализанти по специалността “Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии).

Анотация: придобиване на разширени теоретични познания относно химичните и физични свойства, употребите, токсикокинетиката, токсикодинамиката, основните симптоми на интоксикациите и биологичния мониторинг при експозиция на неорганичните и органичните химични агенти, включени в учебната програма.

Времетраене: 10 дни

Начало: 12 януари 2026 г.

(При необходимост началната дата на индивидуалното теоретично обучение може да се променя.)

Брой курсисти: 2

База за провеждане: Дирекция “Обществено здраве и здравен риск“, отдел „Токсикология“.

Ръководител: д-р Св. Цолова

Отговорник: гл. експ. Ал. Симеонова

Телефони за справки: (02) 80 56 260; (02) 80 56 221.

e-mail:sv.tzolova@ncpha.government.bg;
al.simeonova@ncpha.government.bg

3.2.1.1. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 1. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ВОДИ, АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ, ПОЧВА И ОТПАДЪЦИ

Предназначение: за специализанти по „Медицинска санитарна химия“.
Анотация: ще бъдат засегнати основни аспекти и методи за вземане на проби, инструментални методи за изследване на води и методи за изследване на хигиенните показатели на почвата, съгласно утвърдената програма.

Времетраене: 4 дни
Начало: 06 февруари 2026 г.
Брой курсисти: до 5
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“
Ръководители: доц. Р. Георгиева, дм и доц. В. Багдасарян, дб
Отговорник: гл. ас. С. Петрова, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 248; (02) 80 56 375
e-mail:r.georgieva@ncpha.government.bg;
v.hristova@ncpha.government.bg

3.2.1.2. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 2. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ - РАЗДЕЛИ: ХИМИЧНИ ФАКТОРИ НА РАБОТНАТА СРЕДА, ПРАХОВ ФАКТОР НА РАБОТНАТА СРЕДА, ТОКСИКОЛОГИЯ

Предназначение: за специализанти по „Медицинска санитарна химия“.
Анотация: ще бъдат засегнати основни аспекти и методи за изследване на химичните фактори на работната среда, прах и прахова експозиция в работната среда, съгласно утвърдената програма.

Времетраене: 5 дни
Начало: 12 октомври 2026 г.
Брой курсисти: до 5
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“
Ръководители: доц. Р. Георгиева, дм и доц. В. Багдасарян, дб
Отговорник: гл. ас. С. Петрова, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 248; (02) 80 56 375
e-mail:r.georgieva@ncpha.government.bg;
v.hristova@ncpha.government.bg

3.2.1.3. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА САНИТАРНА ХИМИЯ“ МОДУЛ 3. РАЗДЕЛИ: ПРОДУКТИ И СТОКИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА; ХРАНИ

Предназначение: за специализанти по „Медицинска санитарна химия“.
Анотация: практическо обучение, свързано с раздели от модул 3 на теоретичната програма по Медицинска санитарна химия. По време обучението специализантът

се запознава с химични и инструментални методи за анализ в областта на козметични и общоупотребими продукти, детергенти; химичен състав и замърсители на храни, мигриращи вещества в хранителни продукти от опаковки и други материали в контакт с храни.

Времетраене: 5 дни
Начало: 25 май 2026 г.
Брой курсисти: 1
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“
Ръководител: доц. Р. Георгиева, дм и доц. В. Павлова, дм
Отговорник: гл. експ. Милена Рачинска
Телефони за справки: (02) 80 56 248; (02) 80 56 386
e-mail:r.georgieva@ncpha.government.bg;
v.pavlova@ncpha.government.bg

3.2.1.4. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА АЗБЕСТ В ТЪРГОВСКИ И ПРИРОДНИ МАТЕРИАЛИ

Предназначение: за специалисти с висше образование от РЗИ и др. специализирани лаборатории за измерване на елементите на условията на труд.
Анотация: ще бъдат представени принципните положения на PLM-PCM-метода за идентифициране на азбестови влакна в търговски и природни материали. Аналитичната процедура ще бъде демонстрирана върху азбестови стандарти и реални проби - предварителна подготовка на пробите, препариране, определяне на характеристичните оптични параметри на азбестовите разновидности, при наблюдение с микроскоп в режими на поляризация, фазов контраст и с дисперсионен обектив.

Времетраене: 2 дни
Начало: 12 февруари 2026 г.
Брой курсисти: до 4
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности”, отдел „Химични фактори”
Ръководител: гл. експ. С. Димитрова, дм
Отговорник: гл. ас. Е. Мавродиева, дм
Телефон за справки: (02) 80 56 373
e-mail: sav.dimitrova@ncpha.government.bg

3.2.1.5. СТРАТЕГИЯ, МЕТОДИ И УРЕДИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ ПРИ ИЗМЕРВАНЕ И ОЦЕНКА НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ПРАХОВА ЕКСПОЗИЦИЯ

Предназначение: за специалисти с висше образование от специализирани лаборатории за измерване на елементите на условията на труд.
Анотация: ще бъдат представени нормативните изисквания към уредите и методите за измерване на професионалната прахова експозиция. Ще се демонстрира процедурата за персонално измерване на концентрациите на инхалабилната и респирабилната фракции на праха по гравиметричния метод (калибриране на уредите, вземане на проби, анализ, изчисление на резултатите и хигиенна оценка).

Времетраене: 2 дни
Начало: 26 март 2026 г.

Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Химични фактори"
Ръководител: гл. ас. Е. Мавродиева, дм
Отговорник: гл. експ. С. Димитрова, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 368, (02) 80 56 282
e-mail: e.mavrodieva@ncpha.government.bg

3.2.1.6. МЕТОДИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СВОБОДЕН КРИСТАЛЕН СИЛИЦИЕВ ДИОКСИД В ПРАХ ОТ ВЪЗДУХА НА РАБОТНАТА СРЕДА

Предназначение: за специалисти с висше образование от специализирани лаборатории за измерване на елементите на условията на труд.
Анотация: ще се представят принципните положения на VIS- и IR-спектрометрични методи за определяне на съдържанието на свободен кристален силициев диоксид в прахови проби от въздуха на работната среда: същност и параметри на методите, изисквания към техническите средства и пробите за анализ. Ще се демонстрира и упражни с анализ на реални проби, персонално от всеки от курсистите, пълния аналитичен ход на двата метода (предварителна химична обработка, подготовка на стандартни разтвори/препарати, анализ, изчисление на резултатите).
Времетраене: 5 дни
Начало: 16 февруари 2026 г.
Брой курсисти: до 4
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Химични фактори"
Ръководител: гл. ас. Е. Мавродиева, дм
Отговорник: гл. експ. С. Димитрова, дм
Телефони за справки: (02) 80 56 368; (02) 80 56 282
e-mail: e.mavrodieva@ncpha.government.bg

3.2.1.7. ОЦЕНЯВАНЕ НА НЕОПРЕДЕЛЕНОСТТА ПРИ ИЗМЕРВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ПРАХОВА ЕКСПОЗИЦИЯ

Предназначение: за специалисти с висше образование от специализирани лаборатории за измерване на елементите на условията на труд.
Анотация: ще се представят принципните положения при оценяване на неопределеността на тегловното измерване, съгласно БДС ISO 15767:2020 и при измерване на професионалната прахова експозиция, съгласно БДС EN 482:2021. В практически семинар ще бъде разгледано оценяването на неопределеността при измерване на инхалабилната и респирабилната фракции на праха.
Времетраене: 2 дни
Начало: 20 април 2026 г.
Брой курсисти: до 10
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел „Химични фактори".
Ръководител: гл. ас. Е. Мавродиева, дм
Отговорник: гл. експ. С. Димитрова, дм

Теефони за справки: (02) 80 56 368; (02) 80 56 282
e-mail: e.mavrodieva@ncpha.government.bg

3.2.5.1. ПРАКТИЧЕСКО СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „САНИТАРНО ИНЖЕНЕРСТВО“ ЧАСТИ „ЕЛЕКТРО“ и „ВиК“; ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА (ОВОС). ОБЛАСТИ НА ПРОУЧВАНЕ. ЗНАЧИМОСТ. ОЦЕНКА; НАРЕДБА ЗА ОБХВАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРОЕКТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА Р. БЪЛГАРИЯ

Предназначение: за специалисти с придобита образователно-квалификационна степен „Магистър инженер“, „Магистър архитект”.

Анотация: програмата на практическото следдипломно обучение по „Санитарно инженерство” включва оценка на проектни решения по част „Електро“ и „В и К“, въпроси свързани с електробезопасността, оценка на ЕМП, ОВОС - области на проучване. Значимост. Оценка, обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, съгласно утвърдената програма.

Времетраене: 5 дни
Начало: 05 октомври 2026 г.
Брой курсисти: 2
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“, отдел „Физични фактори”
Ръководител: гл. експ. инж. П. Иванова
Отговорник: гл. експ. В. Зарябова
Телефон за справки: (02) 80 56 393
e-mail: p.ivanova@ncpha.government.bg

3.2.5.2. ПРИЛОЖЕНИЕ НА НАРЕДБА № 5/2010 Г. ЗА ИЗКУСТВЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ОПТИЧНИ ЛЪЧЕНИЯ

Предназначение: за висши немедицински кадри (физици и инженери) от РЗИ, органи за контрол, служби по трудова медицина, инспекции по труда.

Анотация: обучението има за цел да подпомогне въвеждането в практиката на Наредба № 5/2010 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на изкуствени оптични лъчения и осъществяването на контрол на оптичните лъчения в работната среда. Предвижда се запознаване на курсистите с практическото ръководство за прилагане на Наредба № 5, като се обхващат физическата същност и характеристики на оптичните лъчения, граничните стойности за експозиция с оптични полихроматични и лазерни лъчения, методи за измерване и оценка, изисквания към измервателната апаратура. Обучението включва и решаването на практически казуси за типични източници в работната среда.

Времетраене: 2 дни
Начало: 15 април 2026 г.
Брой курсисти: 5
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности”, отдел “Физични фактори”.
Ръководител: доц. М. Иванова, дм

Отговорник: М. Димитрова
Телефон за справки: (02) 80 56 208, (02) 80 56 220
e-mail: m.dimitrova@ncpha.government.bg

3.2.5.3. ИЗМЕРВАНЕ И ОЦЕНКА НА ШУМ В ОКОЛНАТА СРЕДА. НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ

Предназначение: за висши немедицински кадри (физици и инженери) от РЗИ.
Анотация: обучението е във връзка с ангажиментите на РЗИ за провеждане на мониторинг на шума в урбанизираните територии и предоставяне на информацията за обобщаване от НЦОЗА, съгласно изискванията на чл. 8 и чл. 9 от Наредба № 54 от 2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн. ДВ бр. 3/2011г.). Семинарът обхваща и методите за измерване и оценка на шум в околната среда, съгласно изискванията на Наредба № 6/2006 г. за показателите на шума в околната среда.

Времетраене: 2 дни
Начало: 09 февруари 2026 г.
Брой курсисти: 8
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел "Физични фактори".
Ръководител: гл. експ. инж. П. Иванова
Отговорник: М. Димитрова
Телефони за справки: (02) 80 56 208, (02) 80 56 393
e-mail: m.dimitrova@ncpha.government.bg

3.2.5.4. МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ И ХИГИЕННА ОЦЕНКА НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИ ЛЪЧЕНИЯ. МОНИТОРИНГ ОТ РЗИ. ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ В ИНФОРМАЦИОННАТА СИСТЕМА НА ИЗТОЧНИЦИ НА ЕМП (ПРАКТИЧЕСКИ СЕМИНАР)

Предназначение: за висши немедицински кадри (физици и инженери) от РЗИ.
Анотация: семинарът обхваща общите изисквания към РЗИ и стандартни методи за измерване на електромагнитни полета в населени места; изискванията за мониторинг на ЕМП в населените места; въвеждане на данни в информационната система на източници на ЕМП.
Забележка: Предвид на практическите занимания, участниците в курса следва да носят със себе си:

- Измервателна апаратура за ЕМП;
- Лаптоп, както и предоставените им потребителско име и парола за достъп до информационна система за източниците на ЕМП;
- 1 бр. експертна оценка за регистриране на източник в системата;
- 1бр. протокол от проведен мониторинг на РЗИ.

Заявката следва да бъде изпратена до 10 дни преди началото на курса.

Времетраене: 3 дни
Начало: 02 ноември 2026 г.
Брой курсисти: 7

База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел "Физични фактори".
Ръководител: гл. ас. Цв. Шаламанова, дм
Отговорник: М. Димитрова
Телефони за справки: (02) 80 56 208, (02) 80 56 393
e-mail: m.dimitrova@ncpha.government.bg

3.2.5.5. ПРИЛОЖЕНИЕ НА НАРЕДБА № РД 07-5/2016 Г. ЗА МИНИМАЛНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВЕТО И БЕЗОПАСНОСТТА НА РАБОТЕЩИТЕ ПРИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ЕКСПОЗИЦИЯ НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИ ПОЛЕТА (начален курс)

Предназначение: за висши немедицински кадри (физици и инженери) от РЗИ, органи за контрол, служби по трудова медицина, инспекции по труда, оценители от ИА „БСА".

Анотация: обучението има за цел да подпомогне въвеждането в практиката на Наредба № РД 07-5/2016 г. за защита на работещите от въздействието на електромагнитни полета, както и на европейските практики за оценка на експозицията и риска, свързано с тази наредба. Лекционният материал включва най-общо запознаване с наредбата, практическите ръководства, както и с доказаните ефекти и допустимите нива, приети в тази наредба. Обучението включва и запознаване с оценката на експозицията и риска при примерни конкретни производства.

Времетраене: 2 дни
Начало: 06 април 2026 г.
Брой курсисти: 5
База за провеждане: Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности", отдел "Физични фактори".
Ръководител: проф. М. Израел, дм
Отговорник: М. Димитрова
Телефони за справки: (02) 80 56 353, тел./факс: (02) 954 11 72
e-mail: m.dimitrova@ncpha.government.bg

3.2.5.6. ЕЛЕКТРОННА СИСТЕМА ЗА СЪБИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНИ ЛЪЧЕНИЯ, С ЦЕЛ УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА КОНТРОЛА НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНАТА ЕКСПОЗИЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Предназначение: за специалисти от РЗИ, висши медицински и немедицински кадри, отговарящи за въвеждането на данните при регистрация на обектите с обществено предназначение (базови станции, радио и ТВ станции), съгласно Наредба № 9/2005 г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено предназначение, контролирани от регионалните здравни инспекции, както и на резултатите от мониторинга на тези обекти, съгласно Наредба № 36/2009г. за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол.

Анотация: уеб-базираната информационна система е разработена в рамките на Програма BG 07: „Инициативи за обществено здраве", с финансовата подкрепа на Норвежкия финансов механизъм и на Европейското икономическо

пространство, 2009-2014 г. и е създадена с цел да събира и предоставя информация на специалистите и населението за нивата на електромагнитните полета в населените места, както и да спомогне за усъвършенстване на контрола на източниците на ЕМП, разположени на територията на страната.

Семинарът обхваща изискванията за контрол при въвеждане на обектите в експлоатация (базови станции за мобилна комуникация, цифрова телевизия и др.); дейности свързани с електронната система, като: въвеждане на данни при регистриране на обекти с обществено предназначение; въвеждане на данни от планов мониторинг на тези обекти; справки; решаване на практически казуси.

Забележка: Предвид на практическите занимания, участниците в курса следва да носят със себе си лаптоп, предоставените им потребителско име и парола за достъп до информационна система за източниците на ЕМП, както и следните документи: 1 бр. експертна оценка за регистриране на източник в системата; 1бр. протокол от проведен мониторинг на РЗИ. С цел да се улеснят специалистите от РЗИ при въвеждането на данни в информационната система за източниците на ЕМП и изготвянето на годишния доклад за мониторинг, както и поради големият интерес към практическия семинар, се въвеждат консултации по темата. Консултациите ще се провеждат онлайн, в първия/третия понеделник на месеците март-април, октомври-ноември и при събиране на група до 6 човека. За целта е необходимо да изпратите заявка за курс на посочените по-долу имейли, като отбележите предпочитаният от вас месец за обучение, както и телефон и имейл-адрес за връзка с Вас. Заявката следва да бъде изпратена до 10 дни преди началото на курса.

Времетраене: 3 дни
Начало: 23 февруари 2026 г.
Брой курсисти: 7
База за провеждане:Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности”, отдел “Физични фактори”.
Ръководител: гл. експ. В. Зарябова
Отговорник: М. Димитрова
Телефони за справки: (02) 80 56 208, (02) 80 56 249
e-mail: v.zaryabova@ncpha.government.bg; m.dimitrova@ncpha.government.bg

АДРЕС ЗА ЗАЯВКА:

1431 София, бул. „Акад. Ив. Ев. Гешов“
№ 15, НЦОЗА, ет.5, стая 25
Учечен отдел

Национален център по обществено здраве и анализи
тел.: +359 2 80 56 202
d.chavdarova@ncpha.government.bg

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КУРСОВЕТЕ:

https://ncpha.government.bg/index/113-uchebna-deinost-i-kursove-za-sdo.html